

Ob tržiški bolnišnici našli truplo pogrešane priletnje ženske

Goriško letališče ponovno odprli

Slovenski odbojkar Loris Manià ne bo več oblekel reprezentančnega dresa

22

Primorski dnevnik

Pogumni starši v ranljivi Benečiji

SANDOR TENCE

Zgodbi špetske dvojezične šole, ki se je začela z evakuacijo šolske stavbe, žal še ni videti konca. Dobra novica je nedvomno sklep, da bo šola, čeprav prostorsko razdrobljena, ostala v Špetru, slaba pa, da včerajšnja odredba občinske uprave pušča odprtia številna vprašanja. Začenši s problematiko obnove šolskega poslopja, za katero si cer ni pristojna le Občina Špter.

Sončna plat so nedvomno pedagogi in zlasti starši, ki so se odločno postavili v bran prihodnosti šole. Beneška Slovenija ni Trst ali Gorica, temveč je problematično in jezikovno zelo ranljivo območje. Da se okoli sto družin v nelahkih razmerah angažira za prihodnost dvojezične šole, je velika, za videmsko pokrajino zelo velika stvar. Starši (učencev in dijakov) je več kot dvesto) so ustvarili pravo gibanje, ki ni samo protestiralo in opozarjalo, temveč tudi predlagalo konkretno rešitev. Postalo je sogovornik Občine in ostalih institucij, ki so se na raznih nivojih ukvarjali s šolo.

Senčna plat, poleg problemov, ki jih ustvarja prostorska razpršitev, je negotova obnova »stare« šolske stavbe. Rim je odobril finančna sredstva, ki pa menda še niso prišla v deželo. Obnova je zelo zahtevno opravilo, zato se zdi umestna zamisel, da bi jo vodil izredni komisar. Senator Ferruccio Saro predlaga, da bi komisarja imenovala Berlusconijeva vlada, morda pa bi bilo bolj primerno, da bi zadevo vzela v roke Dežela s svojim izrednim pooblaščencem.

BENEČIJA - Dvojezični šolski zavod

Šola ostane v Špetru, a prostorsko razdrobljena

Sklep občinskega odbora pušča kar nekaj odprtih vprašanj

BAZOVICA - V okviru pobude Zgodovinarava

S pašnikom in zavetiščem za živali na poti do ovrednotenja kraške gmajne

BAZOVICA - V okviru pobude Zgodovinarava so včeraj dopoldne v Bazovici predstavili projekt Pokrajine Trst za ovrednotenje kraške gmajne, v okviru katerega so tudi slovesno odprli novo zavetišče za živali pri Za-

družnem pašniku. Cilj projekta, je bilo rečeno, je dokazati, da je okoljske omajitve mogoče spremeniti in edinstveno priložnost oz. da se klub omejitvam zaščitenih območij da iz ozemlja iztržiti marsikaj. Obenem pa gre tu,

poleg ponovnega obujanja živinoreje in paše, tudi za varstvo okolja in vzgojo mladih generacij.

Pobuda Zgodovinarava se bo nadaljevala in zaključila danes.

Na 2. strani

TRŽIČ - Pločevinasta kača ponoči dolga 21 kilometrov

Pri Moščenicah zastoji in kolone do poznih večernih ur

TRŽIČ - Pred cestninsko postajo pri Moščenicah je bila včeraj spet nepopisna gneča turistov iz vse severne Italije in iz drugih evropskih držav, ki so se množično odpravili na počitnice v Slovenijo in še predvsem na Hrvaško. Nekaj pred 7. uro je bila kolona dolga že 21 kilometrov, zato tega so se pri podjetju Autovie venete odločili za sprostitev prehoda skozi cestinski postajo.

Pločevinasta kača je bila sredi dopoldne in popoldne dolga »samo« deset kilometrov, zastoji pa so se vsekakor nadaljevali do poznih večernih ur.

Na 9. strani

BRI & CO
VSE ZA DOM

ODPRTO
TUDI
V AVGUSTU

hišne potrebščine les za obdelavo
vrtnarstvo decoupage železnina
okvirji elektrika oprema za kopalnico
pohištvo barve električni stroji

...IN ŠE VELIKO DRUGIH ARTIKLOV!
DOMJO, 33 (NASPROTI SUPERMARKETA SUPER M)
NOVA TRGOVINA NA PROSEKU (CENTRO LANZA)
Slovensko govoreče osebje

NEDELJA, 8. AVGUSTA 2010

št. 186 (19.893) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Čerknim, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Speditione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Na 8. strani

ČEDAD - Dvojezična šola iz Beneške Slovenije bo ostala še naprej v Špetru, čeprav prostorsko razdrobljena. Vrtec bo v Dijaškem domu, kjer bo tudi prvi razred osnovne šole, glavna osnovna šola pa na sedežu gorskne skupnosti. Občinski odbor je včeraj v bistvu le potrdil to, kar se je v glavnem že vedelo. Odprtih ostaja še kar nekaj problemov, kot so telovadnica, sanitarije in ravnateljstvo. Zadeve bo treba rešiti v naslednjih dneh, saj novo šolsko leto (začetek 13. septembra) že trka na vrata.

Na 18. strani

Zid na Fernetičih:
občina ni bila
obveščena

Na 4. strani

V Miljah razstavlja
umetniški fotograf
Branko Lenart

Na 5. strani

Na Goriškem
ob dva tajnika
in štiri postrežnike

Na 7. strani

V Rimu ustanovili
poseben urad proti
diskriminaciji manjšin

Na 18. strani

BAZOVICA - Slovesno odprtje zavetišča za živali pri Zadružnem pašniku

Pomemben korak na poti ovrednotenja kraške gmajne

V okviru niza pobud Zgodovinanarava - Dokaz, da se kljub omejitvam zaščitenih območij da veliko narediti

To je prva etapa na še dolgi poti. Ta ko je predsednik bazovske pašniške zadruge Aleksander Žagar v svojem nastopu označil včerajšnje slovesno odprtje zavetišča za živali na obnovljenem pašniku pri Bazovici v okviru niza pobud Zgodovinanarava, ki poteka v Bazovici v organizaciji Pokrajine Trst in domačih organizacij.

Zavetišče je sad projekta za ovrednotenje kraške gmajne, ki ga vodi Pokrajina Trst, nanj pa so čakali od prvih zamisli leta 1993, ko so sprva načrtovali le klasično turistično kmetijo s hlevom, pozneje pa so se usmerili v ureditev pašnika in zavetišča za živali. Pravzaprav so domačini na včerajšnji dan čakali od leta 1982, ko so ustanovili pašniško zadružo s ciljem omejiti opuščanje pašništva v domačem kraju. Zavetišče, ki je popolnoma iz lesa, je, kot so povedali načelnik tehničnih služb Pokrajine William Starc in predstavnika podjetij, zgradilo podjetje Euroholz iz Furlanije, medtem ko je prav tako furlansko podjetje SIE poskrbelo za vodno in električno napeljavo ter za rezervoar za zbiranje deževnice, postavilo pa je tudi sončne kolektorce, tako da bo struktura energetsko popolnoma samostojna.

Včerajšnjega odprtja objekta, ki ga je blagoslovil bazovski župnik Žarko Škerlj, se je udeležilo večje število domačinov, krajevnih upraviteljev in predstavnikov stanovalskih organizacij, ki jih je uvodoma pozdravil podpredsednik Pokrajine Walter Godina, ki je izrazil ponos nad tem, kar Pokrajina dela za vrednotenje kraškega prostora, za njim pa tržaški župan Roberto Dipiazza, ki je pobudo označil kot zelo pomembno za ohranitev narave in ovrednotenje tipičnih proizvodov, kar prispeva k oblikovanju kulture ozemlja in k vračanju mladih h kmetijstvu. Za predsednico odbora Dnevnov kmetijstva, ribištva in gozdarstva ter dolinsko županjo Fulvio Premolin je to korak naprej tudi glede zaščitenih območij, saj se tu lahko vidi, kaj se lahko iztrži iz ozemlja, medtem ko je podpredsednik Zadružne kraške banke Adriano Kovačič poudaril tradicijo tega denarnega zavoda, da podpira pobude, ki težijo h gospodarski oživitvi.

Pozdravila sta tudi predsednik Odborna za ločeno upravljanje jusarskega premoženja Marko Arduini in predsednik pašniške zadruge Aleksander Žagar, ki je poudaril predvsem tri vidike: ponovno pridobitev živinoreje in še posebej paše, h ka-

Trud, ki ga je skupaj z drugimi domačini od leta 1982 vložil prvi predsednik bazovske pašniške zadruge Ivan Križmančič (pri mikrofonu), se je obrestoval

KROMA

terima sta se približala tudi dva mlada kmetovalca, dalje varstvo okolja in nazadnje vzgojo mladih generacij z obiski šol. Žagar je izrekel tudi priznanje prvemu (in danes častnemu) predsedniku zadruge Ivanu Križmančiču, ki je v svojem nastopu dejal, da je zdaj treba urediti lastnino in osnažiti okolje, pri čemer upa, da bodo v desetih-petnajstih letih uredili, tako da bo pašništvo privlačna, lepa in donosna dejavnost. Ob Križmančiku so prejeli priznanje še nekateri dolgoletni člani upravnega odbora zadruge, spomnili pa so se tudi preminulih članov.

Drugače so strukturo odprli na izviren način, saj je tradicionalni trak zamenjal hlad, ki so ga ob zvokih harmonike razzagli Godina, Dipiazza, Premolnova in Žagar, udeležence pa so »obiskale« tudi kraje, ki so se pasle v bližini.

V okviru pobude Zgodovinanarava, ki se bo zaključila danes, pa je včerajšnji spored obsegal cel niz prireditev, od otroških delavnic v organizaciji Študijskega centra Melanie Klein in predstave dresurne jahanja v priedbi Kobilarne Lipica pa do vodenega nočnega ogleda Resslove učne poti in plesa s Hišnim ansamblom Avsenik.

Ivan Žerjal

ZGODOVINANARAVA - Današnji spored Ogledi, delavnice in vožnje s kočijo

Budova Zgodovinanarava se bo zaključila danes, ko bo na voljo pešter program dejavnosti in manifestacij. Ob 9.30 bo na sporedu ogled živinorejske strukture kmetije Lenarda Vidalija s praktičnim prikazom predelave mleka v sir, od 10. ure dalje pa bodo pri Bazovskem kalu potekale otroške delavnice v organizaciji Študijskega centra Melanie Klein. Vedno pri Bazovskem kalu bo popoldne ob 16. uri sprevod vaščanov s prikazom nekdanjega orodja in strojev Včeraj in danes, ob 18. uri pa bo predstava Kulturnega in etnološkega društva Alojzij Mihelčič iz Hajrij pri Ilirske Bistrici, medtem ko bo od 20. do 24. ure ples z ansamblom Mi.

Poleg tega bodo vsako uro potekali vodenii ogledi pašnika in predstava-

vitev projekta za ovrednotenje kraške gmajne (odhod izpred info točke na pašniku), možno si bo ogledati tudi Naravoslovni didaktični center. V Bazovskem domu bosta na ogled razstava Življenje na vasi: nekdanja orodja in tradicije ter gobarska razstava združenja Bresadola, ob tem pa bo potekal tudi natečaj Poimenuj našega kožulčka, kjer bodo otroci lahko sodelovali pri izbiril imena maskote pašnika (skrinjice za glasovnice bodo nameščene pri info točki na pašniku in v igralnem kotičku centra Melanie Klein pri Bazovskem kalu). Na voljo bodo tudi brezplačni avtobusni ogledi tržaške pokrajine z naslovom Odkrivajmo Kras (število razpoložljivih mest je omejeno) ter vožnja s kočijo (start pri Bazovskem kalu).

BAZOVICA - V prostorih Gospodarske zadruge predstavili projekt o ovrednotenju gmajne

Kmetovalec kot nosilec storitev

Godina: Cilj je dokazati, da je okoljske omejitve mogoče spremeniti v edinstveno priložnost - 800.000 evrov težka naložba - Sodelovanje s krajevno skupnostjo

Včerajšnje odprtje zavetišča za živali pri Zadružnem pašniku pri Bazovici je sad projekta za ovrednotenje kraške gmajne, ki ga je Pokrajina Trst uresničila v sodelovanju z Zadružnim pašnikom in Odborom za ločeno upravljanje jusarskega premoženja iz Bazovice, univerzami v Trstu, Vidmu in Padovi ter zdrženjem z ornitološke in ekološke študije Astore. Po-drobnejša predstavitev projekta je dopolnil stekla v polni dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici, kjer je popoldne tudi potekal simpozij o kraški gmajni kot primeru biotske raznovrstnosti.

Prve zamisli segajo v leto 1993 v okviru protivrednosti za zemljišča, ki so bila razlažčena za gradnjo sinhrotrona. Sprva bi bila morala za to poskrbeti Kraška gorska skupnost, po njeni ukinitvi pa Pokrajina Trst, ki je projekt tudi izpeljala. Cilj pobude, je poudaril podpredsednik Pokrajine Walter Godina, je bil dokazati, da je okoljske omejitve mogoče spremeniti v edinstveno priložnost, vanjo pa je pokrajinska uprava vložila 800.000 evrov. Načelnik tehničnih služb Pokrajine William Starc pa je

Projekt so predstavili v polni dvorani Gospodarske zadruge

Torkova glasbena ponudba Muzejev zvečer

Tržaška občinska pobuda Muzeji zvečer vabi ob torkih in sredah na brezplačna srečanja z glasbo, predstavami, branji in srečanjem za vse okuse v palači Gopčević. V torek bo ob 21. uri na sporedu glasbeni projekt tržaškega skladatelja Fabia Niedererja in igralca Riccarda Maranza ne v poklon slikarju Vitu Timmelu. V spektaku, ki nosi naslov Sanja, bosta sodelovala tudi tolkalec Dario Savron in harmonikar Igor Zobin. Vstop je prost.

Rastline v loncu v Carsiani

V botaničnem vrtu Carsiana med Zgonikom in Gabrovcem so nedelje dokaj pestre. Danes ter v nedeljo, 8. oz. 29. avgusta, bosta obiskovalci ob 16. in ob 17. uri na voljo vodena ogleda z naslovom Rastline v loncu. V botaničnem vrtu je na ogled več kot 600 primerkov avtohtone vegetacije, ki je predstavljena v svojem naravnem okolju in opisana v informativnem gradivu. Za promocijo botaničnih kraških specifik skrbi zadruga Curiosi de natura (Radovedni po naravi), sodi pa v okvir dejavnosti odborništva za okoljsko vzgojo pri Pokrajini Trst. Vstopnina 3 evre, dodatne informacije so na voljo na tel. 040/229573 oz. www.carsiana.eu.

Poletni dopusti

Začenajo se poletni dopusti, tako da bo marsikateri muzej ali urad zaprl vrata in prekinil delovanje. Iz mesnih muzejev sporocajo, bosta knjižnica in fototeka mestnih muzejev zgodovine in umetnosti (v Palači Gopčević) zaprti od jutri do 31. avgusta. V istem obdobju bo zaprt tudi generalni arhiv v Ul. Punta del Forno 2.

Od jutri do 21. avgusta bo zaprt tudi državna knjižnica na Trgu Papa Giovanni XXIII 6, saj morajo knjižničarji v poletnem času poskrbeti za letni pregled knjižnega arhiva. Kdor bi si rad izposodil knjige ali prebral časopis oz. pokukal v Uradni list, lahko to storiti od 9.30 do 12.30. Od jutrišnjega dne pa do 27. avgusta bodo zaprti tudi uradi novinarske zbornice na Korzu Italia.

Zveza Confconsumatori deluje tudi poleti

Deželna sekcija zveze potrošnikov Confconsumatori sporoča, da bo tudi v mesecu avgustu član zveze na razpolago na pokrajinskem sedežu MCL na Trgu sv. Jakoba 10 ob torkih in sredah med 19. uro in 20.30 ter ob petkih in sobotah med 10. in 12. uro. Pravna pomoč bo na voljo ob torkih in sredah zvečer ter ob petkih dopoldne, ob sobotah pa bo na voljo svetovanje glede vprašanj stanovanja, najemnin in podobno. Zadari dopusta pa bo zaprto okence za potrošnike pri eni izmed tržaških podružnic banke Capitalia-Unicredit.

Romanje na Fruško goro

Srbsko-pravoslavna župnija Sv. Spiridona iz Trsta prireja romanje na Fruško goro v Novem Sadu v Srbiji. Fruška gora - panonski osamelec je za mnoge Srbe sveta gora zaradi številnih starih samostanov, s katerimi je prekrita. Romarji bodo obiskali najznamenitejše izmed njih, in sicer Krušedol in Ravаницa, Grgeteg, Kovilji in še mnoge druge. Ustavili se bodo tudi v beograjskem Kalemegdanu in obiskali Skadarlijo. Trst, pravzaprav Fernetiče bodo romarji zapustili v sredo, 11. avgusta, ob 7. uri, povratek pa je predviden v nedeljo, 15. avgusta. Cena romanja znaša 440 evrov. Morebitni interesi se lahko zglasijo v turistični agenciji La via degli artisti (Ul. degli artisti 2 - 040/632537) ali pri popu Rašku Radoviću v cerkvi v Ul. Genova 12.

RAZSTAVA - V miramarskih konjušnicah do 7. novembra

Miró pesnik barve s svojimi grafičnimi listi

Na ogled je izbor izvirnih ilustracij, nastalih za umetniške knjige

Prostor miramarskih konjušnic je ponovno zaživel v razstavne namene, tokrat z mediteranskim utripom velikega katalanskega mojstra Juana Mirója (foto KROMA). Na ogled je izbor izvirnih ilustracij nastalih za umetniške knjige, to je zvrst, ki se je pojavila v Franciji v 19. stoletju. Ustvarjanju umetniških izdaj so se posvečali številni predstavniki avantgarde, med katerimi je prav Miró skupaj s Picassoom in Matisseom med vidnejšimi protagonisti evropske likovne scene.

Razstava, katere kurator je Michele Tavola, je sad sodelovanja Deželnega nadzorništva za kulturne dobrine z milansko Alef-cultural project manegement in je pod pokroviteljstvom Občine Trst.

Eksponati so grafični listi, ki prihajajo iz zasebnih zbirk, izvedeni s tehnikami litografije, globokega tiska in pochair. To je postopek, pri katerem se umetnik poslužuje za serijsko odtiskovanje motiva posebej izrezanih šablona, kjer je potrebno kot pri vseh tiskarskih tehnikah posebej izdelati matrico za vsako barvo. Omenjeni postopek se je razvil na Japonskem in se uveljavil v obdobju Art Decója tudi v Evropi, predvsem v Franciji in Veliki Britaniji, kjer je bolje poznan z izrazom stencil. Miró se je tudi sicer zanimal za japonsko umetnost, še zlasti za kaligrafijo ter posebej gojil pozornost za naposreden nanos poteze. Kot številni drugi predstavniki moderne civilizacije je v primitivizmu uvidel pristnost, še predvsem v neokrnjeni spontanosti otroške izraznosti, ki mu je bila od vedno prirojena. Ni nakanje, da so prav Mirójeve stvaritve otrokom najbolj všeč.

Naslov razstave Miró pesnik barve namiguje na umetnikovo sposobnost poetične uporabe sicer omejene palete pestrih barv, katerih skladi izžarevajo močen živiljenjski nabo. Fauvističen pristop zasedovanja veselja do živiljenja preko drznih barvnih izbir mu je bil posebno blizu, saj je znal preko spletja znakovne in barvne govorce vzbujati v gledalcu emocije. V dvajsetih letih se je preselil v Pariz, kjer je spoznal Picasso in se vključil v krog surrealistov.

Njegova tankočutnost se kaže predvsem v vizualnih reinterpretacijah literarnih tekstov, v ilustracijah in toliko bolj v umetniških knjigah - livres d'artistes - izdanih v omejeni nakladi, ki so zbrane na razstavi v Trstu. Miró je sicer poznan kot slikar, kipar, keramist, zvrst ilustracije pa je širši javnosti manj poznana, čeprav se ji je umetnik izrecno posvetil, ter se da določeno obdobje izključno ukvarjal z upodabljanjem besed s svojim značilnim likovnim nagovorom. Ustvaril je podobe za preko dvestopetdeset publikacij in redno objavljal svoje podobe tudi v strokovnih revijah. Prav v tem obdobju je v Franciji založniška dejavnost posebej podpirala umetniške projekte, saj je bila kulturna zavest takrat bolj pomembna od tržnega vidika.

Leto 1948 je ključnega pomena, saj se je takrat Miró srečal z Aiméjem Maeghtom, ki je odtekel tržil njegova umetniška dela, predvsem pa podpiral njegovo založniško dejavnost, zakar je pospešil svojo likovno produkcijo prav v tem obdobju. Maeght je med drugim leta 1964 ustanovil priznano Fundacijo Saint Paul de Vence, ki je z izidom revije Derrière le Miroir spremljala razstavno dejavnost galerije in bistveno prispevala k eksperimentiranju umetniške grafike in literarnih tekstov takrat dejavnih likovnih umetnikov kot so Calder, Braque, Matisse, Giacometti, Chagall in literatov kot Breton, Beckett, Eluard in Prevèrt.

Na razstavi si lahko ogledamo edinstven primerek iz leta 1950, Parler seul z Miròjevimi litografijami, skupno jih je štiriinsedemdeset, na tekstu dadaista Tristana Tzare, za časa

ko se je nahajal v umobolnici. Gre za intimen dialog likovnih ideogramov in besede, prežetih s poetičnim ustvarjalnim navdihom. Razstavljeni so tudi originali na tekst René Chair A le santé du serpent in štiri barvni globoki tiski manjšega formata za La bagne d'Aurore izpod peresa René Crevel. V zrelih letih je Juan Miró dosegel vrhunc z izdajo Le lèzard aux plumes d'or, za katero je poleg slikovne plati poskrbel tudi za tekste. Med zadnjimi je delo iz leta 1981 Libre dels sis sentits.

Med eksponati priteguje pozornost zaradi Miròjeve družbene angažiranosti delo »Aidez l'Espagne« (Pomagajte Španiji) iz leta 1937 z upodobitvijo katalonskega kmeta z vzdignjeno zaprto pestjo, ki jo je umetnik v Franciji prodal, da bi prispeval za republikansko vojsko proti Francovem režimu.

Razstava bo na ogled do 7. novembra od torka do nedelje med 10. in 18.30.

Jasna Merku

REPENTABOR - Ko iz tradicije preteklosti zaživi sedanjost

Obnavlja se večdnevno praznovanje ob velikem šmarnu in zavetniku sv. Roku

Repentabor tudi letos vabi ob svojem prazniku romarje v zavjetje stoltnih zidov. Iz nedrja preteklosti ponuja pogled v prihodnost. Ko v nas zaživi ustanje, je tudi sedanjost polna zagona in ustvarjalnosti. 700 let stara Marijina romarska cerkev je vsa ta leta v Ženi, ki je po legendi pustila svojo stopinje na tem griču, zbrala ljudi okoli sebe. V tej Ženi so videli uresničenje božjih obljub tudi za sebe.

Letos bo svetišče zaživilo v prenovljenem sijaju. Obnovljen prezbitерij in ladja cerkve, z restavriranimi freskami, velikem Corpusom, na novo prebeljena notranjost, zunaj pa protivlažni izkop, je živ dokaz ljubezni do svoje lastne zgodovine in umetnosti, do svojega kraja in živosti ljudi.

Tudi domačini, člani repentabrske verske skupnosti so pripravljeni. Želijo, da bi se ljudje dobro počutili. Zato bodo tudi letos kot vsa leta prisnali iz bogastva kraških dober in z svojim protostolnijem delom obleplali čas, ko se bodo romarji in ostali zadrževali na repentabrskem griču.

Naj bo omenjeno, da se prihodnje leto spo- minjam 1.100-letnice prve omembe Repentabra.

Kot vsako leto bo praznovanje poleg osrednjega verskega imelo tudi bogat kulturni program.

After Pag party v Nabrežini

Pozor, pozor! V Nabrežini bo drevi prav živahno, saj bo Kavarna Gruden tokrat priredila super »fešto«, in to že od 16. ure dalje. Maršikdo se je v teh poletnih mesecih potepal na Pagu in dobro ve, da se tam vedno kaj dogaja. Da ne bi pozabili tistih prelepih dni in noči, so se v kavarni odločili, da tudi v naših krajih priredijo t.i. After party oz. After Pag party. Za glasbo bo poskrbel DJ Papš, ki je na našem teritoriju znan po dobri volji, razposajenosti in predvajanju najrazličnejših stilov glasbe. Žurka je namenjena vsem tistim, ki ljubijo popoldansko in nočno potepanje, veselje, glasbo in »fešte«, nasprotno pa vsem tistim, ki ljubijo Pag. Pa ne pozabite na nekaj potrebnih priporočkov: na kopalke, japonke in brisače... da bo vse v poletnem stilu. V primeru slabega vremena žurka odpade!

Serestate: samo še ta teden

Poletna pobuda Serestate se prihodnji teden izteče. Jutri bo na Velikem trgu v Trstu koncert pihalnega orkestra gledališča Verdi, medtem ko bodo na Trgu Hortis zaživele indijske melodije in gibi. V torek bodo na Velikem trgu nastopili Bandomat, v sredo bo na sporednu gledališča predstava Atmosfere d'avanspettacolo, na Trgu Hortis pa koncert Shine on Rock. Četrtek bo na Velikem trgu posvečen kabaretini predstavi skupine Altamarea, v petek pa na oder stopila glasbena skupina Morcheeba, v soboto pa še Roy Paci in Aretuška. Za nedeljski finale na Velikem trgu bo poskrbel skupina Berimbau. Dogajanje je brezplačno, začetek pa je predviden ob 21. uri.

Jazz dogajanje na Trgu Hortis

V ovirju festivala Trieste Loves Jazz - Trst ljubi jazz bo drevi ob 21. uri na Trgu Hortis v Trstu spet živahno. Najprej bo nastopil duo Franco Toro (kitara) in Nicole Pelleciani (glas), ki bosta občinstvu postregla s človeškimi vibracijami v znamenju glasbe. Za njima bo na oder stopil kvintet Mikea Sponze, ki poslušalcem obljudbla najbolj vitalen italijanski blues na evropski sceni. Kot zadnji bodo nastopili člani slovensko-italijanske zasedbe EtnoPloch - Piero Purini (saksofon), Aleksander Ipavec (accordion) in Matej Špacapan (trombenta). V tržaško nebo se bo dvingila akustična mešanica melodij, ki presegajo državne in kulturne meje - od balkanskih ritmov, mimo klezmer glasbe, ruskih ljudskih melodij in argentinskih tangov pa vse do gospel, jazz in blues ritmov. Vstop je prost.

Petak, 13. avgusta

Ob 21. uri odprtje razstave Branke Sulčič z naslovom Krožna pot po naših gradiščih. V kratkem kulturnem programu bo sodeloval združeni pevski zbor Repentabor, urednico razstave pa bo predstavil Sergij Pahor.

Sobota, 14. avgusta

Ob 21. uri klavirski koncert v sodelovanju z Občino Repentabor in združenjem Med zvočni krajev.

Nedelja, 15. avgusta

Ob 10. uri osrednje romarsko srečanje s sveto mašo, ki jo bo vodil tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi.

Popoldanski romarski shod bo začel ob 17. uri s sveto mašo, nato bodo pete litanije v cerkvi. Pred slovesnostjo bodo ob 16. ure naprej vabili pritrkovci o organizaciji ZCPZ Trst.

Ta dan bo tudi prilika za zakrament sprave.

Ponedeljek, 16. avgusta

Praznik župnijskega zavetnika sv. Roka. Sveti maše bodo ob 10. uri in ob 19. uri. Zvezcer ob 20.30 pa bo udeležence razveseljevala Nabrežinska godba na pihala.

Vse dni bodo delovali tudi kioski v organizaciji domače župnije. (T. B.)

REPENTABRSKA OBČINA - Župan Marko Pisani o prometni nadlogi na mejnem prehodu

Cementni zid na Fernetičih? Občina sploh ni bila obveščena!

Podjetje Anas je namestilo cementne pregrade na občinskem ozemlju, ne da bi to sporočilo upravi

Nov, nevaren obcestni zid na Fernetičih? Občina je bila postavljena pred izvršeno dejstvo! Cestno podjetje Anas ni obvestilo občinske uprave pred namestitvijo težkih cementnih pregrad, pa čeprav se območje nahaja na ozemlju repentabrske občine. Občanom in prizadetim prebivalcem Fernetičev se bo zdelelo kaj takega povsem neverjetno, a kar je bilo storjeno, je bilo storjeno prav tako, ne da bi občinska uprava vedela, kaj je podjetje Anas naklepalo in izvršilo.

Repentabrski župan Marko Pisani je, zelo jezen, pojasmil ozadje sporne namestitev velikih, meter 20 centimetrov visokih cementnih blokov, ki zastirajo pogled voznikom ob prihodu na Fernetiče. Dodal je, da občina sicer nima pristojnosti nad cestnim odsekom hitre ceste, kljub temu pa je podjetje Anas ravnalo zelo nadtočno in nekorektno, ker ni predhodno obvestilo občinskih oblasti o svoji nameri. Ko je izvedel, kaj je bilo storjeno, je takoj poklical odgovornega podjetja Anas za tržaško območje inž. Saliceja, ter protestiral. Ta se je izgovoril, češ da je moračno podjetje namestiti cementne pregrade, da bi »povečali varnost« v ovinku ob izteku iz hitre ceste na ploščad pred nekdanim mejnim prehodom.

Izgovor je iz trte izvit. Podjetje Anas očitno tolmači, da sodi območje, na katerem je namestilo sporne pregrade, v sečstveni del hitre ceste. Tolmačenje je res čudno, neverjetno, saj pelje cesta skozi vas, zato tisti predel ne more soditi v hitro cesto. Predstavnik podjetja Anas je namestitev cementnih pregrad označil kot »test, da bi preverili, kako se obnese.« Zanimivo bi bilo izvedeti, kdo si je izmislił tovrstno testiranje na račun domačih ljudi in predvsem na račun zmanjšane varnosti na cesti, kot so ugotovili tudi nabrežinski karabinjerji. Namer je - milo rečeno - podla.

Zupan Pisani je iznesel vprašanje prometnega kaosa in varnosti na Fernetičih tržaškemu prefektu Alessandru Giacchettiju med njegovim nedavnim obiskom na občinskem sedežu. Takrat je vladni predstavnik zagotovil svoj poseg, saj so navsezadnjе Fernetiči nekakšna vitezija ob vstopu v državo.

Samosvoj poseg podjetja Anas je poslabšal že itak slab prometni položaj na Fernetičih. Župan Pisani je ta teden - poleg s podjetjem Anas - vzpostavil stik tudi z družbo Friuli Venezia Giulia strade, ki upravlja en del cestnega območja na Fernetičih. Namen je jasen: doseči koordiniran pristop, ki bi, enkrat za vselej, zagotovil zadovoljivo rešitev prometnega vprašanja v vasi.

MARKO PISANI
KROMA

Pri družbi Anas so županu zagotovili, da bodo prihodnji teden odstranili nekaj cementnih pregrad, da bi vsaj povečali vodljivost in varnost na območju. Ni pa jasno, ali bo podjetje namestilo podobne cementne pregrade tudi na drugi strani nekdanjega mejnega prehoda, v smeri proti Općinam. Župan je vsekakor zahteval sklicanje vseh soudeleženih podjetij, da bi - pod pokroviteljstvom prefekture - dobili najbolj primerno in domačinom prijazno rešitev. Srečanje naj bi bilo še pred koncem meseca.

M.K.

Nov obcestni zid buri duhove na Fernetičih
KROMA

TV - Drevi na slovenskem programu Rai

Koncert španskega kitarista Javierja Condeja

Gledalci slovenske televizije RAI so drevi ob 20.50 vabljeni, da si ogledajo koncert mladega španskega kitarista Javierja Condeja, ki je junija nastopil v openskem Prosvetnem domu v okviru Mednarodnega festivala kitare Kras 2010. Publiku se je predstavil s samostojnim programom flamenco glasbe.

Mlad kitarist se je že uveljavil na številnih prestižnih državnih tekmovanjih (prva nagrada Diputación de Jaén 2003, Ateneo v Cordobi 2002, Paco de Lucena 2002, Torre del Cante, in prva nagrada Bordon Minero 2004 v okviru festivala Cante de las Minas -La Union-Murcia). Novinarji in strokovnjaki flamenga so ga označili kot čudežnega dečka tega žanra. Študij kitare je pričel pri štirih letih pod mentorstvom očeta Joseja Antonia Condeja, znanega flamengo kitarista in učenca znatenitega Andrésa Batisteja. Po nekaj letih je Javier že odločil, da se bo posvetil flamenu kitaristi. Na začetku kariere je koncertiral z uspehom v svojem rodnom mestu Cáceres in je sodeloval s prizna-

nimi glasbeniki kot so Manolo Sanlúcar, Víctor M »Serranito», Enrique de Melchor, Lebríjano in Jose Mercé.

Na openskem večeru je Conde zaigral tudi v duu z očetom Josejem A. Condejem in povsem očaral publiko, ki je napolnila dvorano. Izkazal pa se je tudi kot prijeten sogovornik, saj je rade volje pripovedoval o sebi in svoji glasbeni poti v intervjuju, ki je tudi vključen v televizijski posnetek.

Posnetek koncerta bo v ponovitvi v oddaji tudi v četrtek, 12. avgusta, prav tako ob 20.50.

TEDEN ZA MIR Dokumentarec Standing army v Ul. S. Michele

Drevi se bo v našem mestu zaključil niz pobud Teden za mir, ki so posvečene 65. obletnici atomskega napada na Hirošimo in Nagasaki. Ves teden so mirovnike organizacije poskrbeli za več pobud z namenom, da bi se ljudje srečali in razmislieli o miru in vsem tistem, kar temu prispeva ali ga ovira.

Ženska organizacija Andandes, Mreža proti vojnini in združenje Senza Confini-Brez Meja vabijo drevi ob 20. uru v Ljudski vrt v Ulici San Michele na predstavitev dokumentarca Standing army, ki sta ga posnela Thomas Fazi in Enrico Parenti. Delo je sad poglobljene raziskave o ameriških vojaških bazah v Italiji in v svetu. Na srečanju bodo predvajali dokumentarec, ki ga bo predstavil Thomas Fazi.

V primeru slabega vremena bo srečanje potekalo ob istem času v galeriji MetroKubo v Ul.Capitel- li 6563b, pri trgu Barbakan.

PROMETNA NESREČA - Okrog 14. ure

V trčenju na obalni cesti lažje ranjen motorist

Včeraj je okrog 14. ure prišlo do prometne nesreče na obalni cesti. V višini naravnega predora pod Nabrežino je motor trčil v avtomobil, pri čemer je bil 46-letni voznik dvo-kolesnika lažje ranjen. Z rešilem službe 118 so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno nogo in da bo v nekaj tednih okreval. Točne dinamike nam nabrežni karabinjerji, ki so na kraju nesreče opravili vse potrebne meritve, niso razkrili. Zaradi nesreče se je na obalni cesti ustvarila daljša kolona vozil v obe smeri.

Z motorjem vinjen po Drevoredu D'Annunzio

V okviru nočnega nadzora nad prometom oz. nad vožnjo pod vplivom alkohola so mestni redarji pred dnevi na Drevoredu D'Annunzio v Trstu ustavili moškega na skuterju. 33-letni Tržačan je močno zaudarjal po alkoholu in alkotest je dokazal, da je pregloboko pogledal v kozarec (napihal 1,58 miligramov alkohola). Naložili so mu globo (med 500 in 6.000 evri), mu zasegli voznisko dovoljenje (od 3 mesecev do dveh let) in mu odvzeli 10 točk. Ker ni bil lastnik skuterja, mu ga niso zasegli. Spremembe prometnega zakonika sicer predvidevalo, da će nisi lastnik vozila, se obdobje odvzema vozniskoga dovoljenja podvoji ...

Obalna straža spodbuja varnost na morju

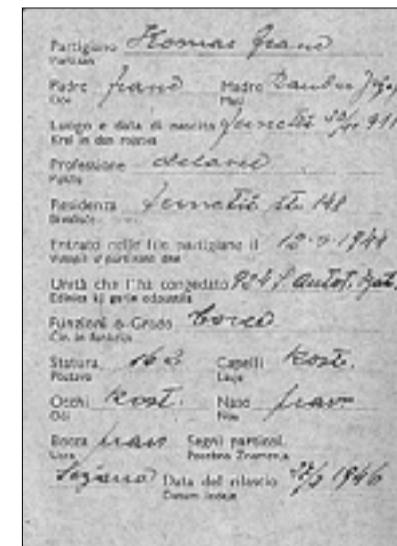
V okviru programa za varnost na morju »Mare sicuro« se bo danes v sesljanskem pristanišču obalna straža srečala s kopalcji. Osebje pristaniške kapitani je bo spregovorilo o pravilni uporabi opreme na plovilih ter predstavilo sisteme za reševanje v vodi. V informativnih brošurah, ki jih bodo delili, so navedena pravila za varno kopanje in plovbo ter vse nevarnosti. Za obvestila v zvezi z nevarnostmi na morju je na voljo brezplačna tel. št. 1530.

OBHODNICE Severna liga in sindikat Sap: pobotanje

Tržaški avtonomni policijski sindikat Sap in krajevna Severna liga sta se pobotala. Potem ko je pokrajinski tajnik sindikata Lorenzo Tamaro dokaj pikro pokomentiral nedavni ponočni »lov na prostitutke« ligaške obhodnice, sta se tržaški poslanec Bossi je stranke Massimiliano Fedriga in Tamaro sestala, da bi zgladila nesoglasja. Po srečanju sta v skupnem tiskovnem sporočilu ocenila, da je bil sestanek pozitiven, na vedrem in konstruktivnem soočenju so razpravljali o številnih aktualnih temah. Tamaro je potrdil, da še vedno nasprotuje obhodnicam, a da njegov sindikat ni namenil politično napasti Severne lige. Fedriga se mu je zahvalil in izrazil hvaležnost silam javnega reda za njihova vsakodnevna prizadevanja za zagotavljanje varnosti. Podpirali bomo policijske sile, in to konkretno, kot kaže naše vztrajno prizadevanje za namestitev videokamer za boj proti kriminalu, je poudaril tržaški poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga.

FERNETIČI - Umrl je v 98. letu starosti

Pred dnevi slovo od borca Franca Komarja

Priklicu partizanski vojski. Tako je priplul v Dubrovnik, od koder je nadaljeval pot v Zagreb. Bil je kuhar v jugoslovenski armiji, kjer je bil šibkega zdravja, pa so ga konec leta 1945 odustili iz vojske. Tako se je borec Franc vrnil bolehen v rojstne Fernetiče na Miklavžev dan, 6. decembra 1945. (Na sliki: izdana borčevska izkaznica)

Franc je začel bolehati za jetiko. Spoznal se je z Jolando Starc iz tomajskega Križa in oba sta se februarja 1946 vpisala, on kot borec, ona kot kurirka, v Zvezo primorskih partizanov v Sežani. Marca naslednjega leta sta se poročila.

V zakonu so se jima rodile tri hčerke: Tatjana (ki pa je kmalu umrla), Mirka in Sonja, ki sta srečno poročeni.

Družina se je težko preživila;bolehnji Franc je opravljal razna dela pri domačinah, v repenski občini in bližnjih krajih. Mati Jolanda pa je kot natakarica opravljala tudi druga dela v domačih gostilnah in v Bazovici. Francu je bil priznan status civilnega invalida, nakar mu je bilo dodeljeno čiščenje mednarodnega obmejnega prehoda ter naknadno nastalega tovornega postajališča. Z velikimi žrtvami si je družina zgradila malo hišico. Gospa Jolanda da je v začetku tisočletja zbolela in na vozičku preživila svoja poslednja leta vse do smrti pred tremi leti.

Njena bolezen in smrt sta hudo prizadeli moža, da se ni več opomogel.

Draga Jolanda in Franc naj vama bo lahka domača zemlja.

M.K.

MILJE - V muzeju sodobne umetnosti Ugo Carà

Branko Lenart Hand: Work 1975-2010

Fotografska razstava, kjo je uredil Adriano Perini, bo na ogled do 29. avgusta

V miljskem muzeju sodobne umetnosti Ugo Carà (Ul. Roma 9) bo vse do 29. avgusta na ogled razstava del slovenskega umetnika in fotografa Branka Lenarta *Hand: Work 1975 - 2010*. Na ogled je več črno-beli posnetkov, ki so nastali v različnih obdobjih njegove avtorske karriere in v katerih posega na neposreden

in prvinski način s svojimi občutki ter pogledi na svet okoli sebe. Razstavo je uredil Adriano Perini.

Lenart je mednarodno priznani umetnik in fotograf, rojen leta 1948 na Ptuju, od koder je s starši emigriral v bližnjo Avstrijo. Do leta 2007 je bil dejaven kot predavatelj za fotografijo na Višji državni

vni šoli za umetnost in oblikovanje in na Visoki strokovni šoli Joanneum v Gradcu. Od leta 1968 kontinuirano prireja samostojne in skupne razstave v Avstriji, Sloveniji in mednarodnem prostoru.

Lenartova dela si lahko ogledate od torka do nedelje od 18.30 do 20.30, ob četrtkih pa tudi od 10. do 12. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

ARISTON - 18.45 »The last station«; V poletni areni 21.00 »L'uomo nell'ombra«.

CINECITY - 15.15, 17.35, 20.00, 22.05 »Pandorium - L'universo parallelo«; 15.10, 17.30, 19.50, 22.05 »Il solista«; 15.05, 17.25, 19.55, 22.05 »The box; 15.20, 17.35, 20.00, 22.05 »Solomon Kane«; 15.05, 17.25, 20.00, 22.10 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.15, 17.40, 19.55, 22.00 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - 17.00, 19.00, 21.00 »Basilicata coast to coast«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 20.10 »L'uomo che verrà«; 18.15, 22.15 »The box«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Il solista«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 17.10, 19.40, 22.00 »Superžur«; 16.30, 20.40 »Zadnji gospodar vetrat«; 18.30 »Kot noč in dan«; 15.20, 17.30 »Zadnji gospodar vetrat 3D«; 19.20, 22.10 »Izvor«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.25, 16.00 »Shrek za vedno 3D«; 13.00, 16.50, 19.05, 21.10 »Odrasli«; 13.45, 18.20, 20.30 »Ulični plez 3D«; 20.50 »Izvor«; 13.20, 18.40, 21.00 »Kot noč in dan«; 11.50, 14.20, 16.40, 19.00, 21.20 »Zadnji gospodar vetrat - 3D«; 12.00, 17.00, 19.10, 21.30 »Superžur«; 12.30, 16.10, 18.30 »Zadnji gospodar vetrat«; 16.20 »Coco Chanel in Igor Stravinsky«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Prince of Persia«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.15, 22.15 »Twilight saga: Eclipse«; 16.30, 20.15 »Toy Story 3«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Toy Story 3-3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pandorium - L'universo parallelo«; Dvorana 4: 16.30, 20.15, 22.15 »Time of darkness«; 18.20 »Solomon Kane«.

Darujte za Sklad Albina Bubniča

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.00, 22.00 »City island«; Dvorana 2: 17.30, 19.40, 21.50 »Toy story 3 - 3D«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.00 »Il solista«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.00 »Solomon Kane«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »Gli amori folli«.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da so do 26. julija na oglasni Deželnega šolskega urada, UL SS. Martiri 3 v Trstu, objavljene začasne pokrajinske lestvice za sklenitev pogodb za nedoločen/določen čas. Omenjene lestvice bodo objavljene tudi na spletnem mestu Deželnega šolskega urada www.scuola.fvg.it. Ugovori so možni v roku petih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu v Trstu.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte« in šahovsko, fotografisko in računalniško delavnico MIŠK@ je možen vpis do 17. avgusta. Za dodatna pojasnila in prijave poklicite na tel. št. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zscirilmec@seznam.cz.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

SPDT obvešča člane, ki so se vpisali na izlet po Črni Gori, da morajo, plačati predjem v višini 100,00 evrov in izročiti fotokopijo veljavnega potnega lista (za potovanje v Črno goro je obvezen), če tega niso storili pri vpisu samem. Te formalnosti lahko opravite v sledečih datumih: v torek, 10. avgusta, od 10.00 do 12.00 ure na sedežu društva v ul. Sv. Franciška 20. V sredo, 11. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. V torek, 17. avgusta, od 19.00 do 21.00 ure v društvenih prostorih v Boljuncu. Velja spomniti tudi, da mora vsak udeleženec izleta imeti društveno izkaznico s poravnano letno članarinovo.

IZLET NA FESTIVAL VINA V VRBNIKU na otoku Krk in na odkrivkanje Naravnega parka Plitvičkih jezer organiziramo 28. in 29. avgusta. Prijave in vse potrebne informacije na tel. št.: 340-2741920 (Mirela).

Prireditve

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ pod vodstvom m. Aleksandra Švaba, v sodelovanju z Združenjem za Križ v Pokrajino Trst, v sklopu festivala »Open door - Gledališča v gledališču 2010«, bo uprizorila operno komedijo v treh dejanjih Errmanna Wolf Ferrarija »Il Campiello«, po Carlu Goldoniju. Predstave: danes, 8. avgusta, ob 21. uri v Vidmu v Palaci Morpurgo in v ponedeljek, 9. avgusta, ob 21. uri v Doberdalu.

RAZSTAVA KLAVDIJ PALČIČ Likovna prehajanja v dvorani del Giubileo, Nabrežje III. novembra 9, bo odprta do 17. avgusta. Ogled je možen vsak dan med 10. in 12. uro ter od 17. do 21. ure. **KAVARNA GRUDEN:** do 15. septembra je na ogled razstava grafik Franke Kovačič »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprt.

+ Mirno je zaspal

Valentin (Zdravko) Zaccaria

Žalostno vest sporočajo

sestra Vera, nečaka Bogdan in Martin z družinama ter ostalo sorodstvo

Posebna zahvala naj gre zdravnici Posarelli in osebju Doma za ostarele F.lli Stuparich.

Od pokojnika se bomo poslovili v sredo, 11. avgusta, v cerkvi v Nabrežini, kjer bo ležal od 11.30. Ob 12.00 bo sledil cerkveni obred in poslednje slovo na domačem pokopališču.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

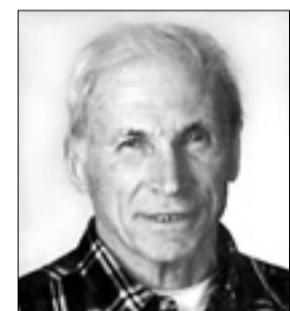
Nabrežina, 8. avgusta 2010

Obboleči izgubi ljubega brata Zdravkota smo vam, draga Vera, ob strani ter izrekamo vam in svojem globoko občuteno sožalje

Anica, Katerina in Adriano

Kruta usoda nam je vzela našega dragega

Carla Purija

Žalostno vest sporočajo

čerčki Carmen in Joaquim ter Mathilda in Michael skupaj z njegovo živiljenjsko soprotnico Graziello

Prisrčno se zahvaljujemo prijateljem in vsem, ki so z namí sočustvovali in nam na katerikoli način nudili svojo pomoč ter počastili najinega očeta.

Zadnjič ga bomo pozdravili v torek, 10. avgusta, na pokopališču na Opčinah od 13.40 do 14.00.

Opčine, 8. avgusta 2010

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Tatko, ostal boš vedno v najinih srčih. Počivaj v miru.

Carmen in Mathilda

Ciao nono!

Bianca, Dennis in Patrick

Goodbye Carlo,

Christina

Ob izgubi očeta sočustvujeta s Carmen in Mathilda

Neva in Veronika

Sant'Anna

Impresa Trasporti Funebri

F Pogrebno podjetje ...v Trstu od leta 1908

Nudimo prevoze za tržaško občino in okolico, narodne in mednarodne prevoze ter razne storitve na pokopališčih.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. del Ghirlandaio 28
brezplačno notranje parkirišče
Usluge na domu

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA-DOBERDOB - Deželni šolski urad krčil število osebja

Šoli ob štiri postrežnike in dva pomožna tajnika

Prinčič: »Zadevo je treba rešiti po politični poti - Za dogovarjanje potrebujemo ločeno omizje«

Večstopenjski šoli Gorica in Doberdob bosta v prihodnjem šolskem letu ob štiri postrežnike in dva pomožna tajnika, čeprav je Sindikat slovenske šole že julija zahteval ohranitev dosedanjega stanja. Za krčenje se so odločili na deželnem šolskem uradu v Trstu, kjer je bilo ravno v petek informativno srečanje v zvezi obveznim kadrovskim seznamom šolskega osebja.

»Julija so na deželnem šolskem uradu napovedali krčenje osebja, mi pa smo takrat zahtevali, naj se za slovenske šole ohrani dosedanje stanje. Upali smo, da bodo seznam še enkrat pregledali in našli ustrezno rešitev za tajniško in pomožno osebje na slovenskih šolah, toda tega niso storili. Glede tajniških mest niso ničesar ukrepali, tako da bosta Večstopenjski šoli Doberdob in Gorica izgubili vsaka po enega pomožnega tajnika. Pri tem je bila goriška šola še dodatno oškodovana, saj smo že z lansko racionalizacijo izgubili eno ravnateljsko mesto in enega glavnega tajnika,« pravi goriški tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič in pojasnjuje, da so glede postrežnikov le delno ugodili zahtevam goriškega in doberdobskega ravnateljstva. »Večstopenjski šoli sta zaprosili za sedem postrežnikov, dobili pa bodo samo tri, kar pomeni, da ostanejo štiri mesta odkrita. Zaradi tega bi nekatere šole lahko ostale brez postrežnika, kar se seveda ne sme zgoditi. Če učenec na primer med poukom mora na stranišče, nekdo ga mora pospremiti, za kar ne more poskrbeti učitelj, ki mora ostati v razredu. V primeru, da bi nekatere šole ostale brez postrežnika, bosta ravnateljici moralni zadavo rešiti s pomočjo prefekture. Prefektinja ima namreč pristojnost, da prisili šolski urad k imenovanju dodatnega pomožnega osebja, kar omogoča zapolnitve odkritih mest,« poudarja Prinčič in opozarja, da kadrovske sezname šolskega osebja pripravljajo na pokrajinski ravni. »Zaradi tega ostali sindikati niso podprli naših zahtev, saj so se bali, da bi na ta način oškodovali druge šole,« pojasnjuje Prinčič in poudarja, da bi vsekakor težave slovenskih šol rešili s priznanjem upravne kompleksnosti (v ital. complessità amministrativa). »Ministrska okrožnica določa, da šolski uradi lahko pridejo na roko šolam, ki jih naznamuje zapletenost upravljanja, zato pa bi zaradi dvojezičnega poslovanja nedvomno lahko ugodili zahtevamo slovenskih šol,« poudarja Prinčič in nadaljuje: »Dvojezično poslovanje - predvsem priprava dokumentacije v dveh jezikih - je nedvomno dodatno in specifično breme slovenskih šol, zaradi katerih bi naše šole nedvomno imeli pravico do posebnega posluha. Na deželnem šolskem uradu so namreč priznali upravno kompleksnost kmetijski šoli iz Gradišča, kjer vodijo dvojno knjigovodstvo, ker na tem zavodu tudi prodajajo sadike in rastline. Na isti način bi lahko poseben status priznali slovenskim šolam.«

Petkovemu srečanju na deželnem šolskem uradu bo sledilo še eno, na katerem naj bi zgolj potrdili dosedanje odločitve v zvezi s krčenjem osebja. »Če hočemo poskrbeti za rešitev, si moramo zanje prizadavati po politični poti,« poudarja Prinčič in opozarja, da bodo slovenske šole na šolskih omizijah vedno zapostavljene. »Slovenske šole bi morale imeti svoje ločeno omizje in drugačne kriterije za dodelitev osebja. Na splošnih italijanskih omizijah bomo namreč s težavo uveljavili svoje pravice,« pojasnjuje Prinčič in za zaključek poudarja, da osebu slovenskih šol že pet let niso izplačali simbolične doklade za dvojezičnost. »Gre za 150 evrov na leto, kar ni ravno veliko, če pomislimo na vse delo, ki ga zahteva dvojezično poslovanje naših šol. Preverati je treba spričevala, test Invalsi in številne dokumente, kar zahteva veliko dela in časa. Naša tajništva imajo zaradi tega nedvomno več dela od italijanskih, čeprav tega pri dodelitvi tajniških mest na deželnem šolskem uradu nikakor niso upoštevali,« zaključuje Joško Prinčič. (dr)

GORICA - Aretirali 23-letnika iz Gane

Goričanu kloniral kartico in v hotelu plačal pet nočitev

Na svoj mobilni telefon je prejel sporočilo o plačilu 480 evrov za pet nočitev v nekem hotelu v Reggio Emiliiji, toda Goričan se ni premaknil od svojega doma in tudi po spletu ni ničesar plačal. Zato je takoj poiskal telefonsko številko hotela in klical v Reggio Emiliijo, kjer so zasumili, da nekaj ni bilo v redu s plačilom, ki ga je opravil mladenič iz Gane. Ko se je mladi afriški priseljenec vrnil v hotel skupaj s prijateljem, so ga uslužbeni vprašali za pojasmnila; njegova prijatelja sta se uspela izmučiti skozi vrat in zbežati, 23-letni Emmanuel Koyo Eyiah iz Gane pa je skušal zahtevati, naj mu vrnejo potni list. Tega seveda usluž-

benci niso storili, med tem časom pa so prišli karabinjerji, ki so Ganca aretirali.

Na sodišču v Reggio Emiliiji so v petek za mladega Ganca z bivališčem v Vicenzi odredili pripor, kot je zahtevala javna tožilka Maria Rita Pantani. Po njenem prepričanju bi mladenič lahko ponovno zagrešil kazniva dejanja, zato pa so ga pospremili v zapor. Začetno so se na sodišču v Reggio Emiliiji odločili, da bo mladenič na sojenje čkal na prostosti, zato so ga nekaj dni po aretaciji, do katere je prišlo 25. aprila, izpustili iz zapora. Preden je nočitve v hotelu plačal s klonirano kartico Goričana, je skušal plačilo na spletu poravnati s kredit-

no kartico neke Rimljanke. Uslužbenka na recepciji je moškemu telefonirala in ga prosila za drugo kartico, saj s tisto v lasti Rimljanke ni uspelo opraviti plačila. Kmalu zatem se je priseljenec v družbi dveh prijateljev pojaval v hotelu, kjer je s pomočjo prenosnega računalnika opravil plačilo. Ker je tokrat operacija uspela, je trojica zadovoljno odšla iz hotela, kamor je pol ure kasneje telefoniral Goričan. Z njegovega bančnega računa je zmanjkal 480 evrov, čeprav ni ničesar plačal. Ko so na kraj prišli karabinjerji, se je izkazalo, da je Ganec kloniral kartico Goričanu, Rimljanka pa je prijavila krajo svoje 23. februarja.

GORICA - Ustanova Enac prižgala zeleno luč letalskemu klubu Alpe Adria

Letalnišče ponovno odprli

Včeraj prvi vzleti ultralahkih letal - Novi upravitelji ciljajo na oživitev letalskih dejavnosti in na obnovo opuščenih poslopij

Na obrazih včerajšnjih uporabnikov letališča je bilo zaznati zadovoljstvo zaradi ponovnega odprtja

Goriško letališče je ponovno odprto. Včeraj so s pristajalne steze vzletela prva ultralahka letala, potem ko so maju lani prepovedali vse letalske dejavnosti zaradi pomanjkanja ustreznega gasilske službe in drugih pomanjkljivosti. Pred nekaj meseci je nov upravitelj letališča postal letalski klub Alpe Adria Aeroclub d'Europa, ki je poskrbel za nekaj prenovitvenih del in posegov. »Pred časom smo vložili prošnjo za ponovno odprtje na ustanovo Enac, ki nam je v prejšnjih dneh izdala potrebno dovoljenje in ga v petek objavila na uradnem listu,« pojasnjuje predsednik letalskega kluba Alpe Adria Cassiano Dallantonio in poudarja, da želijo oživiti letalske dejavnosti, ki so zaradi zaprtja letališča zamrle. »Veliko pilotov je po lanskem zaprtju zapustilo Gorico in se preselilo v razne kraje v Sloveniji, v Emenonzo in še v nekaj italijanskih letališč. Privabitih jih želimo spet v Gorico, kjer s septembrom bomo priredili tečaj za pridobitev patenta za pilot. Za letališče imamo seveda tudi dolgoročne cilje, katerih uresničitev je odvisna od števila članov, ki jih bomo imeli, in še predvsem od razpoložljivih finančnih sredstev. V hangarju smo že opravili nekaj prenovitvenih del, zdaj pa bi radi obnovili še ostale opuščene strukture, za katere se seveda zavedamo, da bi bilo potrebno kar nekaj denarja,« pravi Dallantonio in razlagata, da so sinoci v Gorico prišli piloti italijanske reprezentance jadralnih letal, ki so se pred dnevi mudili na Madžarskem zaradi svetovnega prvenstva. Danes naj bi vzleteli tudi z gorškega letališča in preleteli mesto.

Zadovoljstvo nad ponovnim odprtjem letališča je včeraj v imenu občinske uprave izreklo odbornik Francesco Del Sordi. »V prvi osebi sem sledil zadovi kot odbornik in kot član upravnega sveta družbe za letališče, zato sem zelo zadovoljen, da se je zadava končno premaknila z mrtve točke. Zdaj ima letališče nedvomno nove razvojne priložnosti,« je poudaril Francesco Del Sordi. (dr)

GORICA - Policisti izvedli poostren nadzor prometa

Prvič preverjali vožnjo pod vplivom mamil

Prometni policisti iz Gorice so v noči s petka na včerajšnji dan izvedli poostren nadzor nad vožnjo pod vplivom alkohola in prvič tudi mamil, saj so na terenu preizkusili uporabo novih naprav za ugotavljanje prisotnosti opojnih substanc v organizmu. Na podlagi zakona 120 iz dne 29. julija letosnjega leta so policisti uživanje mamil preverjali s posebno napravo, ki z analizo sline voznikov takoj ugotovi, ali vozi pod vplivom marihuane, kokaina, anfetamina in raznih pomirjeval. Vozniki so morali štiri minute držati v ustih vativane paličice, ki so jih nato policisti potopili v posebno tekocino; po nekaj minutah so policisti paličice vstavili v napravo, ki je preverila prisotnost opojnih substanc. Postopek skupno traja kakih petnajst minut, so sporocili s sedeža prometne policije v Ulici Pola in napovedali, da bodo podobne poostrene nadzore

re ponovili tudi v prihodnjih tednih, saj so se izkazali kot zelo uspešno sredstvo za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola in mamil.

V petek so preverjali tudi vožnjo pod vplivom alkohola. Test alkoholiziranosti je opravilo 654 voznikov, med katerimi jih je 8 sedlo za volan s previsoko stopnjo alkohola v krvih in so jim zato odvzeli voznisko dovoljenje. Štiri osebe so napihalo preko 1,5 gramov alkohola na liter izdihanega zraka, po dve osebi pa preko 0,8 gramov oz. 0,5 gramov. Med vinjenimi vozniki je bilo sedem moških in ena ženska. Zaradi vožnje pod vplivom mamil so prijavili enega moškega in eno žensko; v njuni slini so bile sledi kokaina in anfetamina. Glavne vpadnice v Gorico so nadzirale štiri patrulje agentov, ki so ugotovili še drugih sedem kršitev prometnega zakonika; skupno so z vozniških dovoljenj odvzeli 120 točk.

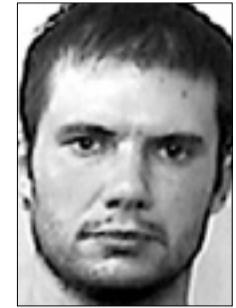

Policist med pregledom dokumentov

BUMBACA

GORICA-VIDEM

Berlosos v komi

RAMON BERLOSO

ANSA

MOŠČENICE - Včeraj pred cestninsko postajo

Zaradi 21 kilometrov dolge kolone spet sprostili prehod

Desetodstotni porast prometa - Tokrat redki primeri prehitevanja po odstavnem pasu

Pri Moščenicah je bila dopoldne kolona avtomobilov dolga deset kilometrov

MONTENERO, ALTRAN

Pred cestninsko postajo pri Moščenicah je bila včeraj spet nepopisna gneča. Turisti iz vse severne Italije in iz raznih evropskih držav so se ponocji odpravili na pot proti Sloveniji in Hrvaški, tako da so že pred polnočjo začeli nastajati prvi zastoji. Z urammi se je situacija poslabšala, tako da je bila nekaj pred 7. uro kolona pred Moščenicami dolga že 21 kilometrov. Zaradi tega so se pri podjetju Autovie venete odločili za sprostitev prehoda skozi cestninsko postajo, kot so storili že pred enim tednom, ko so za ta ukrep sprejeli prvič v zgodovini tega dela avtoceste. Prehod skozi cestninsko postajo je bil tako prost nekaj pred 7. uro in nato še ob 7.30. Kolona je bila sredi dopoldne in popoldne dolga »samo« deset kilometrov, zastoji pa so se vsekakor nadaljevali do poznih večernih ur. Po navedbah podjetja Autovie venete je bilo med avtomobilisti v kolonah vsaj trideset odstotkov delavcev iz vzhodne Evrope, ki so zaposleni v srednji Italiji in se vračajo domov za dopust. Letos je podjetje Tirrenia krilo število trajektor, ki pljujejo proti Hrvaški in Grčiji, zato pa se je večja število delavcev odločilo za potovanje z avtomobilom.

»Ukrepi, ki jih je podjetje Autovie venete pripravilo za zmanjšanje težav zaradi

gostega prometa, so se nedvomno obrestovali. Avtomobilov je bilo veliko več kot prejšnji teden, brez ukrepov podjetja Autovie venete pa bi bile kolone nedvomno daljše kot prejšnjo soboto, ko je bila pločevinasta kaca dolga 25 kilometrov,« ugotavlja deželnji odbornik in podkomisar za avtocesto A4 Riccardo Riccardi. Po njegovem navajanju so številne avtomobile, namenjene v Slovenijo in Hrvaško, preusmerili skozi izhod pri Vilešu, poleg tega so začasno zaprli tudi avtocestni obvoz pri Mestrah. »Pri Moščenicah se glede na prejšnji teden promet povzpel za deset odstotkov, v Vilešu je bil porast 100-odstoten,« pojasnjuje Riccardi in poudarja, da so za dolge kolone krivi tudi tovornjaki. »Do polnoči je bila kolona avtomobilov dolga šest kilometrov; komaj so v avtocesto opolnoci vstopili tovornjaki, se je kolona v roku ene ure podaljšala na 13 kilometrov, ob 6. uri zjutraj pa je presegla 20 kilometrov,« razlagata Riccardi in poudarja, da so ukrepi podjetja Autovie venete nekoliko zmanjšali težave, seveda pa jih niso mogli rešiti. »Avtocesta A4 ne more prenesti tolikšnega prometa, k sreči pa so bili tokrat vozniški bolj disciplinirani. Zabeležili smo le nekaj primerov prehitevanja po odstavnem pasu,« zaključuje Riccardi. (dr)

Delavnica, prizorišče nesreče M.A.

VČERAJ V TRŽIČU

Moški padel z lestev

V katinarski bolnišnici pri Trstu se zdravi 52-letni Tržičan, ki je včeraj utrel hud pretres možganov in čigarr živiljenje vsekakor naj ne bi bilo ogroženo. Moški se je poškodoval okrog 8. ure zjutraj v mehanski delavnici v Ulici Grado v Tržiču. Moški, ki je prijatelj lastnika delavnice, se je naravil po lesti povzeti na streho, ko je naenkrat izgubil ravnotežje in padel vznak s poldrugega metra višine. Druge osebe, ki so bile prisotne v delavnici, so mu takoj nudile pomoč, nato pa so moškega s helikopterjem prepeljali v Trst. Na kraju je posredovala tudi policija; preiskava bo pokazala, ali je šlo za nesrečo pri delu in kaj je sploh moški počel v tržičski delavnici.

TRŽIČ - 81-letnico iz Turjaka so iskali od pondeljka

Mrtva ob bolnišnici

Med hojo po travniku je padla in dobila usodni udarec v glavo - Od prvega julija je dvakrat poskusila zapustiti oddelek Rsa

VČERAJ V TRŽIČU

Množica na pogrebu

Na stotine ljudi je včeraj na pokopališču v Ulici XXIV Maggio v Tržiču pričakalo krsto s trupom Massima Tomassonija, 37-letnega vodnega inštalaterja, ki se je prejšnjo soboto smrtno ponesrečil med plovbo po Tržičkem zalivu. Moški je zapustil partnerico Chiaro in sedemletnega sina Samuela, ki so mu med včerajšnjim pogrebom stali ob strani številni sošolci in prijatelji. Otroci so pripravili letak, na katerega so nalepili in narisali številne ribice, saj je bil pokojni Tomassoni straten ribič, za katerega je bila usodna ravno ljubezen do ribolova. Iz pristana v Pancanu se je v soboto minulega tedna ob 7. uri odpravil ribar z novo barko v Tržički zaliv; morje je bilo razburkano, toda Tomassoni je zaupal svojim izkušnjam in se kljub temu odločil za nadaljevanje plovbe. Do nesreče je po vsej verjetnosti prišlo med spuščanjem sidra; zaradi nepričakovanega vala naj bi moški padel v vodo in utonil. Njegova barka je nato s prižganim motorjem plula po zalivu, dokler je niso opazili nekateri jadralci, ki so takoj sprožili alarm. Tomassonijev truplo so našli v terek.

PEVMA - Velika prizadetost na Goriškem

Nenadna smrt Silvana Goloba

SILVAN GOLOB
posnel s svojim neločljivim fotoaparatom. Bil je namreč vnet privrženec fotografije, s katero je dokumentiral prreditve, proslave, obiske, izlete, planinska srečanja in še marsikaj. Posebno ga je zanimala narodno-zabavna glasba in festivala; tak tudi letos v juliju.

Silvan je bil iskren prijatelj, prieten in izjemno prijazen človek, ki se je znan vključiti v vsako družbo. Bil je tudi zelo razgledan. Zanimal se je za krajevno zgodovino in bil dober poznavalec raznih družbenih vprašanj. Njegova nenadna smrt je zato močno prizadela prebivalce Pevme, pa tudi ljudi iz drugih krajev Goriške, ki jim bo pokojnik ostal v lepem in trajnem spominu. Pogreb bo v cerkvi v Pevmi v torku, 10. avgusta, ob 9.30 uri, kamor ga bodo pripeljali iz Vidma. Pokopali ga bodo na domačem pokopališču. (vip)

V bližini tržiške bolnišnice so včeraj našli truplo 81-letne Olge Giacomello iz Turjaka, ki je v pondeljek izginila iz oddelka Rsa. Truplo je ležalo sredi trave, nedaleč od strojev in naprav, ki zagotavljajo delovanje raznih aparatur v bolnišnici. S svojim psom je truplo našel Renzo Diani, prostovoljec civilne zaščite. Po vsej verjetnosti je ženska umrla že na dan svojega izginotja; potem ko je izstopila iz bolnišnice, se je odpravila proti območju, kjer opravlajo nekaj vzdrževalnih del in ki je zgrajeno z oranžno plastično mrežo. Ženska je našla manjšo odprtino v mreži in se skozi njo odpravila proti tamkajšnjemu travniku, kjer se je po vsej verjetnosti spotaknila, padla in dobila močan udarec v glavo, ki ji je bil usoden. Truplo si je včeraj ogledal sodni zdravnik Fabrizio Currier, vzroke smrti pa naj bi pojasnila obdukcija, za katere se sicer včeraj popoldne še niso dokončno odločili. Na kraju najdbe trupla so posredovali karabinjerji, prihiteli pa

so tudi sorodniki pokojne ženske in predstavniki vodstva bolnišnice, ki je bilo že v prejšnjih dneh tarča ostrih kritik.

»Zadevo bomo razčistili in ugotovili morebitne odgovornosti. Naredili smo vse, kar je bilo v naših močeh, da bi žensko našli. Ne glede na to pa želim poudariti, da bolnišnica ni zapor; v njej ne moremo nikogar zapirati, temveč lahko poskrbimo le za njegovo zdravljenje,« je včeraj pojasnil direktor bolnišnice Andrea Gardini.

Izkalna akcija za pogrešano žensko se je začela takoj po njenem izginotju. Ves teden so jo iskali v vsej okolici bolnišnice, predvsem ob kanalu De Dottori. Olga Giacomelli se je namreč rada sprehaja ob Soči, zato se je morda v trenutku zmendenosti odpravila v kraj, ki se ji je zdel bolj domač. Takoj po izginotju pripeljane ženske je prijavo vložila njena hči Gloria Serravalle, ki je v pondeljek dopoldne kot običajno obiskala svojo mater v bolnišnici. Giacomellijeva, ki je bila umirjena in nasmejana,

se je s hčerkjo sprehodila po oddelku, nato pa se je zaradi utrujenosti vrnila v svojo sobo in legla na posteljo. Serravallejeva je odšla domov in se okrog 17. ure vrnila v bolnišnico San Polo. Njene 81-letne matere ni bilo v sobi, izginila je neznanom karn in osebje bolnišnice jo je iskalo.

Zdravstvene težave Giacomellijeve so se začele 18. junija, ko je 81-letnica - do takrat povsem samostojna - doživelu hudo prometno nesrečo. Dva dni se je zdravila na oddelku za oživljanje katinarske bolnišnice pri Trstu, nato pa so jo premestili v Tržič. Ko se je vrnila domov, jo je nekajkrat obšla slabost, zato so jo 1. julija sprejeli v oddelku Rsa. Še isti dan je skušala zapustiti bolnišnico, našli pa so jo na prvem nadstropju. 21. julija je ponovno izginila, tokrat pa je njen »beg« trajal celo noč. Naslednji dan ob 11. uri so priletno žensko opazili v Ronkali in jo nato pospremili v tržičko bolnišnico, iz katere je v pondeljek še zadnjic skušala oditi.

nedeljske teme

BOMO RES JESENI VOLILI NOV PARLAMENT?

Berlusconi spretен režiser, a ni rečeno, da se bo igra izšla

BOJAN BREZIGAR

Politika je včasih zelo zapletena. Je pa tudi zelo enostavna. V to, da je naloga politika iskati skladnost med interesni skupnosti in interesni posameznikov, ne verjame več nihče. Politika je dejansko stvar oblasti za doseganje nekaterih ciljev. In, ker smo vsi krvavi pod kožo, si lahko samo največji naivneži domisljam, da so ti cilji interesni skupnosti. Običajno so ti cilji interesni strukture, ki je na oblasti, še pogosteje pa interesni posameznikov, ki sestavljajo oblast. Dopoluščam le možnost, da ni nujno, da gre za denarni interes; lahko gre za politične interese, za ohranjanje in utrjevanje oblasti, za doseganje specifičnih ciljev, s katerimi se želi kdo zapisati v zgodovino. Tako je bilo vedno in če le posmislimo na razkošne palače, ki so jih gradili vladarji, pa grobnice, ki so jih gradili faraoni (in ne samo oni), kjer je bil interes vladarjeva nesmrtnost, bo jasno, na kaj mislim.

Je to razmišlanje preveč pragmatično, celo bogoskrnsko za ljudi, ki še verjamejo v politiko? Morda res, ampak v zadnjih dveh desetletjih se je zelo spremenil odnos ljudi do politike in odnos politike do ljudi. Pa tudi stranke se ne oblikujejo več po nekih svetovnonazorskih načelih ampak po interesnih sferah.

V takem stanju kraljujejo tisti, ki se najbolje znajdejo. Tu namreč ni več pravil, ki so veljala dolga desetletja. Na primer: še pred dvema desetletjema so politiki odstopili vsaj z ministrskih funkcij, če so bili česa osumljeni; danes se to ne dogaja več: ne samo v Italiji, ampak Italija je s sedanjim vladno ekipo zares edinstven primer. V tem političnem močvirju, kjer je, med drugim, zaradi neverjetnega volilnega zakona, ki ljudem ne omogoča, da izbirajo svoje poslance in senatorje, ampak to nalogo poverja peščici liderjev strank (in tisti, ki se danes nad tem zakonom glasno hudejo, ga niso bili sposobni spremeni), ki so bili na oblasti, parlament nekakšen klub prijateljev ali kakorkoli iz-

brancev, na izvolitev katerih ljudje niso imeli nobenega vpliva, se Silvio Berlusconi odlično znajde. Tudi zadnje doseganje zaudarja po zelo spretni režiji, seveda z namenom, da se uresničijo nekateri cilji, ki jih želi Berlusconi doseči.

Kateri je pravzaprav Berlusconijev cilj? To je vprašanje, ki ga je treba staviti v tem trenutku in na to vprašanje je treba poiskati tisti odgovor, ki zvezni najbolj verodostojno.

Poglejmo nekoliko koledar. Sedanjem parlament je bil izvoljen na volitvah 13. aprila leta 2008; njegov mandat torej zapade sredi aprila 2013. Predsednik republike Giorgio Napolitano je bil izvoljen 10. maja 2006 in je prevzel funkcijo 15. maja 2006. Njegov mandat zapade 15. maja 2013. Novega predsednika republike ne bo izvolil sedanji parlament, ampak ga bo izvolil novi parlament. Do volitev manjkajo še tri leta in nihče ne ve, kakšno bo takrat stanje v državi. Še zlasti tega ne ve Berlusconi, ki se zaveda, da bi se lahko v tem času oblikovalo novo zavezništvo, ki bi s Fi-

njem, Casinijem in Rutellijem zasedlo sredinski prostor v italijanski politiki in za predsednika vlade predlagalo bivšega predsednika Confindustria Montezemola. Taka formacija bi lahko prehitela Berlusconija, ki bi tako ne mogel računati na mesto predsednika republike.

Vendar si Berlusconi to mesto močno želi. Lahko bi celo sklepali, da ga potrebuje, če pomislimo na vrsto poskusov, da bi zagotovili imuniteto najvišjim funkcijam v državi. Z izvolitvijo za predsednika republike bi si jo Berlusconi pridobil za nadaljnjih sedem let.

To pa pomeni, da mora sedanji predsednik vlade narediti vse, da bo imel ob predsedniških volitvah večno v parlamentu.

Ce bili volitve denimo letos jeseni, bi Berlusconi zelo verjetno dosegel kar nekaj rezultatov.

Prvič, potencialni sredinski tabor ne bi imel dovolj časa, da se organizira in se profilira ter se torej predstavi volivcem s kredibilnim programom in ljudmi, ki bi uživali zaupanje pri volilnem telesu; tega ni mogoče narediti v treh mesecih; tem manj, če pomislimo, da je vmes avgust, ki je za Italijo obvezni mesec dopustov. Berlusconi bi torej na teh volitvah zelo verjetno požel zmagu.

Drugič, v novem parlamentu, ki bi bil izvoljen s sedanjo volilno zakonodajo, bi Berlusconi lahko računal na trdno večino, kajti v njegovih vrstah ne bi bilo več Finijeve skupine. To pomeni, da bi lahko v zavezništvu s Severno ligo, ki je tudi tokrat potrdila svojo zvestobo Berlusconiju, sestavl trdno vlado in obvladoval obe veji parlamenta.

Tretjič, parlament, ki bi bil tako izvoljen, bi zagotovil Berlusconiju izvolitev za predsednika republike. In tu se verjetno konča zgodba druge italijanske republike.

Je vse to fantapolitika? Ne, še zdaleč ne. Berlusconi je še pred časom na javil, da se letos poleti ne bo podal na počitnice v eno svojih vil na Sardiniji, kamor je vsako leto zahajal ter tja vabil ugledne državnik in brhka dekleta. Letos je najel grad v neposredni bližini Rima, da bo blizu, kot je sam dejal. Blizu česa, če so avgusta v Rimu vsi na dopustu. Očitno je bila njegova strategija že dodelana in v sredo zvečer, ko se je sestal s svojimi zvestimi poslanci, jim je že posredoval jasno sporočilo: pripravljajte se na volitve! Vse je bilo seveda zavito v tančico, kajti izkazati se bo pač moralno, da je bil v volitve prisiljen in ne, da jih je izsilil sam. Kajti prav to je nadalj.

Ni res, da je Fini odšel iz stranke, Berlusconi ga je izključil. Še na predvečer izključitve je Fini v dnevniku *Il Foglio* ponudil premierju roko; njegovo pobudo je podprt Giuliano Ferrara, ki je pogosto Berlusconiju svetoval, kako in kaj v politiki. Vendar Berlusconi ni odgovoril, sklical je vodstvo Ljudstva svobode in Finija izključil. Baje so bili pri tem zelo pomembni nekdanji Finijevi soborci, začenši z Gasparrijem in La Russo, ki pač dokazujejo premierju največjo možno zvestobo.

Potem je bila tu resolucija o nezaupnici Caliendo. Berlusconi bi se ji lahko izognil. K odstopu je prisilil dva ministra, Scajolo in Branchera, slednjega prav z namenom, da se izogne glasovanju o zaupnici, ki jo je predlagala opozicija. Isto bi lahko naredil s Caliendo, pa se ni odločil za to. Očitno je imel svoje razloge. In zelo verjetno ni tako nezadovoljen z rezultatom glasovanja v sredo v poslanski zbornici, ko je Caliendo podprlo 299 poslancev in so vsi veliki časopisi ta rezultat komentirali z ugotovitvijo, da je Caliendo rešen, vladna večina pa ne. To Berlusconiju prija. Sedaj se bo zatekel v svoj grad in se začel pripravljati na jesen.

Ker je mogoče na vsako zgodbo gledati z dveh zornih kotov, je treba nekaj besed nameniti tudi Finiju in njegovi strategiji. Predsedniku poslanske zbor-

nice je postalo Ljudstvo svobode pretesno. Kot že pred leti Casini, pa kasnejne Bertinotti, se je tudi on uštel: poslanski zbornici ne more predsedovati politik, ki želi ostati v prvi bojni vrsti. To ne sodi skupaj. Pa še nekaj: močan predsednik vlade, kar Berlusconi zagotovo je, ne ljubi močnih predsednikov parlamenta, kar je Fini želel biti. Zato je začel Fini iskati izhodno strategijo.

Stvari v italijanski politiki se dogajajo že nekaj časa: izstop Rutellija iz Demokratske stranke je bil eden prvih znakov, saj ni imel nobene logične vsebinske razlage; Rutelli je preveč ambiciozen in tuši že dovolj mlad, da bi se umaknil v strančico, ki nič ne pomeni. Umik Montezemola iz Fiata je bil tudi pomemben znak in že takrat so se pojavile govorice o njegovem skorajšnjem vstopu v politiko. Znano je, da Montezemolo zbira sodelavce. Potem je tu Casini. In seveda Fini. Morda bi lahko računali tudi na del Demokratske stranke, recimo tisto sredino, ki bi stranko zapustila, če bi na primarnih volitvah zmagal Niki Vendola. Brez zamere, ampak Vendola in Franceschini ne sodita v isto stranko.

Fini je torej začel z nekakšno izhodno strategijo, veliko se je pojavil v medijih in njegova stališča so bila leva opozicija Berlusconiju. Oblikoval je svojo miselno skupino in zagotovil si je podporo dokajnjega števila zvestih poslancev in senatorjev. Ta strategija pa je bila srednjeročna, potrebno je bilo veliko časa za njeno uresničitev. Tu pa ga je Berlusconi prehitel.

Fini ima veliko dobrih idej in ta sredinski blok, ki v zbornici steje 75 poslancev (v senatu številčnega preverjanja še ni bilo) bi lahko bil resen zametek novega sredinskega tabora. Ni rečeno, da bi na volitvah ta tabor zmagal, zagotovo pa bi resno ogrožal Berlusconijevo oblast. Premier tega ni hotel tvegati in zato je Finija enostavno prehitel.

Letos se bo v avgustu marsikaj dosegalo, odločilen pa bo september, ko bi znali Berlusconi pospešiti ritem. Seveda, tu je še ena neznanka: če vlada odstopi, pripada odločitev predsedniku republike. Vendar, kaj lahko naredi Napolitano, če vlada nima večine v parlamentu oziroma če lider večinske stranke zatrjuje, da ne more več vladati? Lahko zavleče mesec ali dva, ampak potem mora razpustiti parlament. Verjetno pa zato Berlusconi ni odstopil v sredo, kajti v tem primeru bi predsednik republike lahko poveril mandat nekomu za oblikovanje tehnične vlade, ki sicer ne bi prejela zaupnico v parlamentu, ampak bi bila to vlada, ki bi Italijo privredila na volitve. Berlusconi pa palace Chigi noče zapustiti: volitve želi voditi kot predsednik vlade in volitve prepričati, da je prav on največja žrtev Finijevih odpadnikov.

Vendar so vse to lahko računi brez krčmarja. Pred slabim mesečem dni, ko je bil Fini že v sporu z Berlusconijem, a odnosi še niso bili tako radikalni, sem bil v Rimu. Na letališču sem se moral zradi pozne ure vračati s taksijem. Rimski taksisti so običajno zelo zgovorni. Ta je bil še posebno. Govoril je kot strojček, vso pot do letališča. Iz njegovih govorov lahko izluščim naslednje: da je volil za Berlusconija, da je jezen na Finija, da je za rimskega župana volil Alemana, a ga je slednji razočaral. Tako, kot ga je razočaral Veltroni, katerega je volil na prejšnjih volitvah. In, nazadnje, da prihodnjič ne gre več volit, ker se itak nič ne spremeni.

To seveda ni noben pokazatelj, je en sam jezni taksist, ki se je moral v julijski pripeki skozi rimski promet. Vendar so ljudje naveličani in utrujeni, politika jih ne zanima več, tudi tisti, ki Berlusconija ne marajo, ne vidijo prave alternative; navsezadnje, pravijo, kadar je bila na oblasti leva sredina, ni bilo »drugače«. Če te možnosti ne vidijo, bodo ostali doma. To pa za demokracijo ni dobro.

Je to razmišlanje preveč pragmatično,

Večstopenska šola pri Sv. Jakobu

Predšolska bra

Zadnji letnik otroških vrtcev

V ponedeljek, 21. junija, je bilo v prostorih NŠK zelo živahno. Otroci, ki obiskujejo zadnje letnike otroških vrtcev Jakoba Ukmarpa pri Sv. Ani, v Škednju in pri Sv. Jakobu, so se srečali, da bi spoznali in radovedno prisluhnili učiteljici, a izredno prijetni otroški pisateljici Anamariji Volk Zlobec. Ta pisana druština malih bralcev in ljubiteljev knjig, je želela zabavno in slovesno praznovati predšolsko bralno značko. Pisateljica jim je povedala, kako nastajajo pravljice in kako so jo spremljale v šolskih klopeh, med dolgoletnim poučevanjem in še danes.

Nato je vzgojiteljica Sara vzela v roke pisateljičino pravljico Dogodivščine krave Rozine. Z doživeto pripovedjo je popeljala prisotne v svet otroške domišljije. Ob zaključku so otroci, ki bodo prihodnje leto prestopili šolski prag, dobili priznanje in darilo za plodno celoletno sodelovanje pri pobudi predšolske bralne značke.

Prejeli so torbico z napisom BRALNA ZNAČKA - Društvo Bralna Značka Slovenije - ZPMS. Vzgojiteljice se želimo zahvaliti vsem, ki so pripomogli pri organizaciji podeljevanja predšolskih bralnih značk, še posebej pa knjižničarki uč. Nadiji Barazutti za prizadevnosti in pobude, društvu Bralna značka za priznanja in darila, NŠK za prijazen sprejem »malih bralcev« ter pisateljici Anamariji Vovk Zobec za nežnost in ljubezen do otrok, ki jo izpovedujejo njena dela.

Bralcem Primorskega dnevnika pa želimo veliko veselja in sončnih dni v družbi najljubših knjig.

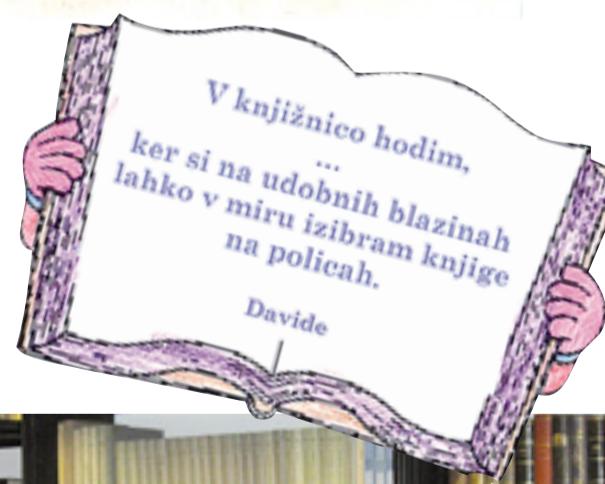
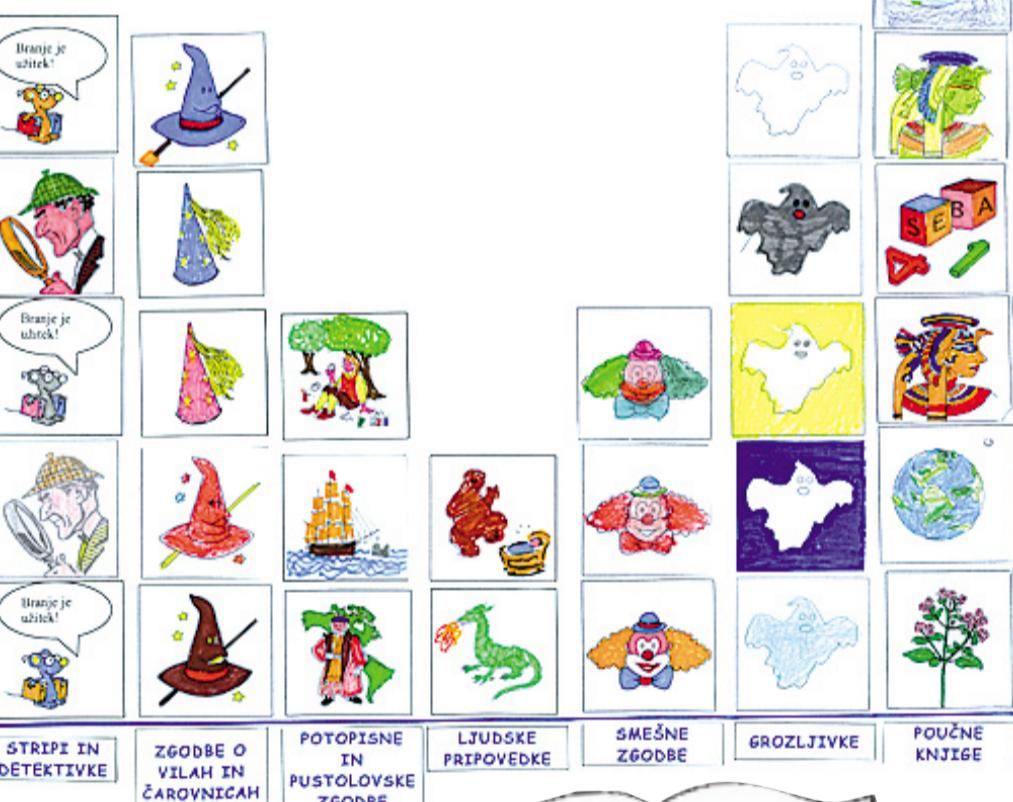

Knalna značka

Ali najraje beremo...

Vrtnice so slej ko prej najbolj razširjene in najbolj priljubljene grmovnice pri nas

NEKAJ STROKOVNIH NAVODIL

Poletna nega priljubljenih vrtnic

SVETOVALNA SLUŽBA KZ V SODELOVANJU Z ZKB

Glede na to, da so vrtnice zelo priljubljene in najbolj razširjene grmovnice, sprašujejo številni koristniki strokovnih navodil nasvete o varstvu vrtnic v tem letnem času. O tem smo sicer že pisali, kot tudi o ostalih gojitvenih opravilih te rastline, bomo pa omenjena navoda ponovili, saj so v letošnjem deževnem poletju še posebej aktualna.

V sedanjem obdobju vegetacije, ki bo trajala do pozne jeseni, predstavljajo največjo nevarnost obolenje sledče glivične bolezni: pepelasta plesen ali oidij (*Sphaeroteca pannosa*), rja (*Paragmidium subcorticium*) in črna listna pegavost (*Diplocarpon rosae*) ter siva plesen (*Botrytis cinerea*).

Bela plesen ali oidij

Pojavlja se na listih, steblih, poganjkih in cvetih v oblikah belih peg, ki so prekrite s pepelasto prevleko. Ob ugodnih vremenskih razmerah za razvoj glivice se listi popolnoma prekrijo s sivo belo plesnijo in zdaj odpadejo. Posledice so hude, saj vrtnica vsled tega močno oslabi in se na njej občutno zmanjša število cvetov.

Glivico uspešno zatiramo s pripravki na osnovi žvepla ali sistemskimi fungicidi kot npr. Penkonazol (Topas IOEC), Tetrakonazol (Cocorde in Domark 40W), Miclobutanil (Thiocur) ipd.

Rja (*Paragmidium subcorticium*)

Znaki obolenja se začnejo pojavljati že v pozni poleti, dosežejo pa najvišjo stopnjo sredi poletja. Na zunanjih strani listov se oblikujejo drobne rumenkaste pege, na notranji strani lista pa svetlorumeni prašni izrastki, ki postanejo preko poletja temne barve. Listi lahko ob hujšem napadu prezgodaj odpadejo.

Bolezen zatiramo posredno z odstranitvijo obolelih delov ob zimski rezi ter s preventivnim škropiljenjem s pripravki na osnovi bakrova sredstev. Škropimo v presledkih 7-12 dni.

Črna listna pegavost

Pojavi se predvsem v poletnih in jesenskih mesecih. Na listih se pojavijo okroglaste pege, temne, črnkaste ali vijoličaste barve, ki se s časom združijo v večje pege. Bolesen lahko napade tudi mlade vejice. Rastline močno oslabijo, zmanjša se cvetenje in rast vrtnic. Listje ob hujšem napadu prezgodaj odpade.

Proti tej bolezni uspešno uporabljamo pripravke na osnovi bakra. Škropimo, če so razmere ugodne za napad te glivice, v presledkih 7-10 dni.

Siva plesen (*Botrytis cinerea*)

Napade vse dele rastline. Najhujše so posledice napada cvetnih popkov, ki se ne morejo odpreti in se prekrijejo s sivo plesnijo in osušijo. Na ostalih delih glivica ponavadi ne povzroča vidnejše škode.

Bolezen uspešno zatiramo z Iprodione (Rovral), Ciprodinil+Fludixonil (Switch), Pirimetanil (Scala) ipd.

Škodljivci

Med škodljivci bomo omenili le uši, saj se rdeči pajek in ostali škodljivci le poredko pojavljajo in pretežno izpod praga, ki bi opravičeval poseg z insekticidi. Ostanejo zato le uši, ki jih zatiramo, seveda le če se pojavit, z Pirimetanilom (Pirimor) ali Imidaclopridom (Confidor).

Kar zadeva glivična obolenja velja omeniti, da se pojmi v mirovanju lahko pojavi stebeln ožig (*Leptosphaeria coniothyrium*), ki povzroča na vršičkih rdečkaste ali temnordečne nekrotične infekcije, na steblu pa pride na višini cepa do potemnitve lesa. Pogosta posledica tega napada je smrt vrtnice.

Bolezen zatiramo posredno z odstranitvijo obolelih delov ob zimski rezi ter s preventivnim škropiljenjem s pripravki na osnovi bakrova sredstev. Škropimo v presledkih 7-12 dni.

SPODBUDNI PODATKI

Zadovoljivo zdravstveno stanje hranil v Italiji

Italijanska državna opazovalnica za določanje ostankov fitofarmacevtskih sredstev na hranilih je objavila zelo spodbudne podatke o njihovem zdravstvenem stanju. Podatki so rezultat zelo natančnih in številnih analiz, ki so jih v letu 2009 opravili za to podoblaščeni in usposobljeni laboratoriji, ki krijejo ves državni teritorij. Analize so bile izvršene na 15.387 primerih, od katerih je 76% (11.744) pripadalo kmetijam s tradicionalnim varstvom, 18,2% (2.796) pridelkom iz kmetij z integriranim varstvom, 5,5% pa ekološkim (biološkim) kmetijskim obratom.

Rezultati so dokaz rastoče skrbi proizvajalcev za varnost pri pridelavi kmetijskih pridelkov in proizvodov, kar dokazuje v vseh treh primerih izredno visok odstotek zdravstveno neoporečnih hranil, čeprav je njihova prisotnost nepričakovana in nepredvidljivo najvišja pri pridelkih tradicionalnega kmetijstva, ki lahko uporablja vse razpoložljive registrirane fitofarmacevtske pripravke. Za malenkost nižji je odstotek teh pridelkov pri integriranem varstvu, najnižji pa pri ekološki uporabi sredstev za njihovo varstvo.

Če pretvorimo v številke zgoraj navedeno ugotovitev, dobimo sledeče vrednosti. Delež pridelkov tradicionalnega ali konvencionalnega kmetijstva doseže 73% primerkov, ki so popolnoma brez ostankov fitofarmacevtskih pripravkov, 25,2% ima te ostanke v mejah, ki jih dopušča zakon, in le 1,8% pri-

merkov presega dovoljeni prag ostankov. Dobro, čeprav za spoznanje slabše, je stanje pri pridelkih iz ekopridelave. Po eni strani je število primerkov, ki presegajo dovoljen prag ostankov najvišje (4,6%), po drugi pa je tudi število analiziranih pridelkov popolnoma brez ostankov najvišje, kar 92,2%, in le 3,2% pridelkov spada v kategorijo hranil z ostanki, ki ne presegajo po zakonu določenega praga. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da je v zadnjih letih občutno poraslo število primerkov brez kemijskih ostankov, kar prepričljivo dokazuje že poudarjeno resnost proizvajalcev.

Ta rezultati so posledica pridelkov, ki so izidli pri pridelkih iz ekopridelave. Po eni strani je število primerkov, ki presegajo dovoljen prag ostankov najvišje (4,6%), po drugi pa je tudi število analiziranih pridelkov popolnoma brez ostankov najvišje, kar 92,2%, in le 3,2% pridelkov spada v kategorijo hranil z ostanki, ki ne presegajo po zakonu določenega praga. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da je v zadnjih letih občutno poraslo število primerkov brez kemijskih ostankov, kar prepričljivo dokazuje že poudarjeno resnost proizvajalcev.

Iz navedenega izhaja pozitivno dejstvo, da je tudi kmetijska proizvodnja dosežena z gojivitvenimi kriteriji tradicionalnega kmetijstva na zdravstveno visokem nivoju in je primerljiva z ostalima dverema. Če lahko posplošimo rezultate analiz opazovalnice lahko optimistično trdimo, da današnji porabnik kmetijskih pridelkov in proizvodov lahko sega po njih brez nevarnosti neželenih posledic za njegovo zdravje.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Katere zelenjadnice sezemo in sadimo zdaj

V avgustu je veliko zelenjadnic, ki jih sezemo ali sadimo. Na ta način si zagotovimo svežo zelenjavno za zimo. Setev in presajanje v tem mesecu zahteva več pozornosti kot spomladi, posebno v primeru vročine in pomanjkanja padavin. Najbolje bi bilo, da bi pred tem opravilom deževalo. Drugače pa pred setvijo in presajanjem zemljo obilno zalijemo, tudi zaradi tega, da ne bo zemlja pretopla. Tik pred tem zemljišče zrahljamo do globine setvene plasti. Tako po setvi in presajanju zalivamo pogosto in z manjšimi količinami vode, da se ne bi tvorila skorja na površini. Dobro je, da sezani prostor osečimo. Pozneje bomo rastlince le pologama in zelo skrbno privadili na sonce. Zemljo moramo po setvi nujno pokriti z žakljivino ali pajčevinastim vlaknem. Na ta način obenem zavarujemo semena, da jih voda med zalivanjem ali v primeru dežja ne izpera. Zelo moramo paziti posebno v primeru rastlin, ki jih presadimo z golumi koreninami. Rastline, ki jih presadimo s koreninsko grudo, so nekoliko bolj odporne proti vročini.

Od posameznih zelenjadnic imamo po navadi na izbiro velik sortni izbor. Vsaka sorta ima svoj čas setve oz. presajanja. Okvirno se s posameznimi zelenjadnicami pri sezjanju takole ravnamo: tik na začetku avgusta sezemo sladki komarček in endivijo. V prvi polovici avgusta sezemo pozne sorte rdečega radiča, drugi polovici meseca pa motovilec, spinačo, tržaški radič in ruško. Ves avgust je čas za setev jesenskih sort solate in peteršilj. Glede sajenja oz. presajanja pa je okvirno takole: na začetku avgusta sezemo sladki komarček in endivijo. V prvi polovici avgusta sezemo pozne sorte rdečega radiča in sladki komarček. Ves mesec pa je čas za presajanje endivije, nekaterih sort solate, pora in pozne sorte rdečega radiča.

O endiviji, jesensko zimski solati in sladkemu komarčku smo že podrobno pisali pred nekaj tedni. Opisali bomo nekatere druge zelenjadnice.

RDEČI RADIC (Cichorium intybus var. foliosum) je botanično soroden endiviji in cikoriji. Glede sort so znani veronski, goriški, radič iz okolice mesta Chioggia, radič iz okolice Trevisa ter iz Castelfranca. Glede pravilnega časa setve in presajanja posameznih sort je najbolje, da dobri sledimo navodilom na konfekcijah. Zelo okvirno na začetku avgusta sezemo le nekaterne pozne sorte, v prvi polovici avgusta presadimo nekatere zgodnje sorte, večino sort pa presamo ves mesec.

Pred setvijo pognojimo z mineralnimi gnojili, če predhodnih vrtnih nismo gnojili. Sejemo v vrste, v razdaljo 30 cm. Poz-

neje lahko redčimo ali presadimo v razdaljo 30 cm za 15 cm. V oktobru rastline počnejo, da postane notranjost bela. Zelo dobro se to obnese pri radiču iz Trevisa.

MOTOVILEC (Valerianella locusta) zelo dobro uspeva v naših krajih. S sejanjem začnemo že konec avgusta, da ga pobiramo že v oktobru. Za setev sta primerljiva predvsem september in oktober, v novembру in decembru pa sezemo le v rastlinjak ali pa v primeru zelo milih zim in v zavetnih krajih. Še najbolje je, da motovilec sezemo postopoma, da si zagotovimo pridelek celo zimo.

Motovilec raste v vsakih tleh, vendar mu najbolj ustrezajo srednje težka, blago peščena, dobro gnojena in dobro pripravljena tla. Pred sejanjem zemljo obdelamo 15 do 20 cm globoko. Po navadi motovilca ni treba dognojovati, posebno, če ga sezemo tam, kjer smo prej gojili krompir, paradižnik ali druge dobro pognojene vrtnine.

Motovilec težko prenaša plevl, zato ga moramo stalno odstranjevati. Zaradi tega je koristno sejanje v vrste, ki naj bodo oddaljene 15-20 cm ena od druge. Motovilec pozneje redčimo. V primeru mile zime, motovilec raste na prostem, posebno v bregu. Če pa je zima mrzla, moramo motovilec zavarovati s tunelom. Včasih zadostuje tudi pajčevinasto vlakno ali slama. Vsekakor pa je zelo trpežen na mrz. Motovilec pobiramo tako, da spodrezujemo in ne pulimo, ker se ponovno obraste.

SPINAČA (Spinacia oleracea) se prilagodi vsakim tloru, najraje pa ima srednje lahkia tla. V prevlačnih in težkih tleh listi večkrat porumenijo. Zato moramo skrbeti za pravilno drenažo in gredice nekoliko dvigniti. Spinača zahteva veliko direktnega sonca. Precej je odporna na mrz, saj vzdrži do 7-8 stopinj pod ničlo. Previsoke topotele pa ne mara, saj gre v takih okoliščinah rada v serne. Najbolje spinača raste pri temperaturah, ki gredo od 10 do 15 stopinj Celzija. Spinača kolobarimo na 2 ali 3 leta. Po navadi je ne gnojimo direktno s hlevskim gnojem, saj dobro izkoristi preostanek gnoja v zemlji. Zato jo sezemo na površinah, kjer smo prej gojili paradižnik, bučke, krompir in take, ki zahtevajo obilno gnojenje. Če kljub temu gnojimo s hlevskim gnojem, mora biti slednji zelo zrel, celo razpadel. Gnojiti moramo 2 do 4 mesece pred setvijo. Če spinač gojimo po površini, ki smo jo dobro pognojili, dognojovanje z dušikom ni treba. Drugače pa dognojimo z dušikom. Z gnojenjem prekinemo vsaj 30 dni pred pobiranjem. Po navadi spinač prosto sezemo. Lahko sezemo tudi v vrste, ki naj bodo med seboj oddaljene 20 do 30 cm.

Magda Šturmán

Na slikah: pod naslovom še eden redkih tipičnih gozdov Araukarije, ki so jih prišleki skoraj popolnoma uničili. Spodaj levo Delegacija Mapučev pred uradom Združenih narodov v Ženevi. Desno od zgoraj navzdol zastava Mapučev, zemljevid njihovega poselitvenega ozemja in tipična slavnata hiša, v kakršnih živijo še danes.

ČILSKO SODIŠČE PREPOVEDALO GRADNJO VELIKE RIBOGOJNICE

Mapuči dosegli uspeh v boju proti »okoljskemu rasizmu«

BOJAN BREZIGAR

Letošnji 27. julij je bil zelo pomemben dan za skupnost Mapučev Huilliche Pepiukelen. Prizivno sodišče v čilskem mestu Puerto Montt je namreč razsojalo o pravicah do zemlje in o pravici do soglasja v tožbi, ki jo je ta skupnost vložila proti velikemu podjetju Empresa Pesquera Los Fiordos, ki se ukvarja predvsem z gojenjem lososov na Tihem oceanu. Napetost med skupnostjo domorodcev in vodstvom teh ribogojnic traja že dolgo časa, vendar je še le ta primer osvetil probleme, ki so nastajali, ker je to podjetje začelo graditi veliko ribogojnico v laguni.

Ceprav je čilska državna komisija za okolje Conama izdala vsa predvidena dovoljenja za gradnjo in je ocenila, da za ta objekt ni potrebna ocena vplivov na okolje, so se predstavniki krajevne domorodne skupnosti uprli z utemeljitvijo, da bi novi objekt resno ogrozil okolje, obenem pa bi ogrožal pobude »etničnega turizma«, ki jih skupnost razvija na tem območju. Predstavniki Mapučev so še dodali, da je gradbeni načrt v nasprotju s kulturnimi in verskimi običaji domorodcev. Sodišče je razsodilo v prid domorodcem in podjetju povedalo, da nadaljuje z gradnjo ter zau-

kazalo, da mora na območju ponovno vzpostaviti prvotno stanje.

Zelo pomembno je dejstvo, da se je sodišče pri sprejemu te odločitve sklicevalo na konvencijo mednarodne organizacije za delo o domorodnih ljudstvih in plemenih, zlasti kar zadeva pravico do posvetovanja, ki jo določa 6. člen in koncept ozemlja domorodcev, kot je naveden v 13. členu.

Glede na pravico do posvetovanja je sodišče ugotovilo, da te pravice, ki jo izrecno določa konvencija mednarodne organizacije za delo štev. 169, ni mogoče istovetiti s pravico do sodelovanja, ki jo določa čilska zakonodaja o zaščiti okolja. Poleg tega je ta pravica, kot je pred časom že določila čilsko ustavno sodišče, v veljavi neposredno, ne glede na dejstvo, ali jo v postopek vključuje tudi čilska zakonodaja ali ne. Glede na dejstvo, da je državna komisija za okolje potrdila, da se del projekta nahaja na ozemlju, ki je označeno kot ozemlje domorodcev, je bilo torej posvetovanje s predstavniki domorodcev obvezno. Ceprav rezultati posvetovanja niso obvezujoči, je sodišče ocenilo, da do njeva mora priti v obliki, ki ustrezha okoliščinam, v dobrini in z namenom, da se dosegne soglasje s prizadetim domorodnim ljudstvom.

Kar pa zadeva odnos do ozemlja, ki je last domorodcev, je sodišče ocenilo, da je koncept tega ozemlja na osnovi konvencije mednarodne organizacije za delo veliko širši od koncepta, ki ga vključuje 12. in 13. člen čilskega zakona o domorodcih (Ley indigena) in vključuje celotno ozemlje, na katerem živijo domorodci in ozemlje, ki ga slednji kakorkoli uporablajo. V tem primeru pa gre za ozemlje, ki je sestavni del živiljenjskega prostora domorodcev.

Gre za pomembno zmago Mapučev, ki jih v zadnjih desetletjih pestijo številni posegi po njihovem ozemlju. Gre v veliki meri za posege multinacionalnih, tako podjetij, ki se ukvarjajo s prodajo lesa kot hidroelektrarn in tudi številnih drugih podvod, kot je ta primer gradnje velike ribogojnice na močvirnatem področju ob obali Tihega oceana. Ta podjetja postajajo vse agresivnejša in čedalje bolj potiskajo Mapuče v ozke meje njihovih rezervatov. Ker se Mapuči ponekod s silo upirajo takim posegom, sedaj ta podjetja ustavljajo paravojaške skupine, nekakšne lovskie ali ribiške klube, ki jih čilska zakonodaja dovoljuje, in ti oboroženi ljudje ščitijo lastnino multinacionalnih pred »hudobnimi sosedi«.

Zato se Mapuči v čedalje večjem merilu obračajo tudi na mednarodne institucije za zahtevo po spoštovanju konvencij, ki ščitijo domorodna ljudstva. Tako so lansko leto predstavili svoje alternativno poročilo Komisiji Združenih narodov za boj proti rasni diskriminaciji, s katerim so izpodbjali uradno poročilo čilске vlade, ki ni priznavalo nobenega nasilja nad domorodci. V tem dokumentom so opozorili na »okoljski rasizem«, pojem, ki med oblike zatiranja domorodcev vključuje tudi ukrepe, ki posegajo v bivanjsko okolje posameznih domorodnih ljudstev. Sedanja razsodba je ta njihova prizadevanja znatno okrepila.

Narod, ki so ga Španci, Čile in Pinochet zdesetkali

Mapuči, Ljudstvo zemlje (mapu=zemlja, che=judstvo) so največja domorodna skupnost v Čilu. V tej državi jih živi približno milijon, od teh 400 tisoč v 3.000 majhnih naseljih v okolici mesta Temuco. To prebivalstvo je obralnilo tradicionalno kulturo in svoj jezik, mapudungun, pa tudi svoj verski sistem. V njihovo kulturo sodi tudi znanje o klimi, o naravi o kmetijstvu in o zdravljenju z zdravilnimi zelišči.

Mapuči v mejah možnosti ohranajo svoje tradicije tudi v modernem času. Praznujejo svoje praznike in opravljajo tradicionalne obrede, številni pa še vedno nosijo tradicionalna oblačila. Številni Mapuči se prezivljajo z umetnostno obrto, izdelovanjem nakita, s keramiko in s pleteninami. Od nekdaj živijo v harmoniji z naravo in verjamejo v ravnovesje med dobrimi in slabimi silami; dobre sile predstavlja bog Nge-nechen, slabe pa bog Wekufo. Temelj njihove kulture je kolektivna posest zemlje, kar jim zagotavlja preživetje. pride lujejo krompir, koruzo in fižol, vse s predmoderno kmetijsko tehnologijo, toreb brez kmetijskih strojev.

Najpomembnejša osebnost pri Mapučih je Lonko (poglavar), takoj za njim pa Machi (zdravilec); zdravilci so običajno ženske, le poredkoma moški. Ljudje jih zelo spoštujejo in jim zavajajo. Naloga zdravilcev ni samo fizično zdravljenje, ampak se ukvarjajo tudi s psihičnimi, družbenimi in duhovnimi problemi. Borijo se proti zlim duhovom, ki povzročajo bolezni. Znani so po tem, da imajo o boleznih vizije ali o njih sanjajo.

Vse od časa španske kolonizacije so morali Mapuči braniti svojo zemljo in svoje ljudstvo. Leta 1540, ko so prišli Španci, so Mapuči zasedali veliko območje, od reke Aconcagua severno od Santiaga do otokov Chiloe na jugu. Po stoletju bojev in pogajanj so Španci priznali neodvisnost Mapučev. Slednji pa so se morali spriznjaniti z veliko manjšim ozemljem, z območjem, ki se mu pravi Araucania, ki meri samo 10 milijonov hektarjev, kar pomeni, da so se odpovedali polovici svojega ozemlja. Več kot 200 let so uspešno branili to ozemlje, najprej pred Španci, nato pa pred Čilom. Država Čile je postalna neodvisna leta 1810 in takrat se je začel močan pritisk na meje Mapučev. V letih od 1861 do 1883 so v vrsto vojaških pohodov zasedli Araucanio in jo vključili v državno ozemlje Čila. Mapuče so naselili v rezervati, ki so jim reldi »reducciones«; to so bila majhna območja z revno in nerodovitno zemljo. V večini primerov je šlo za območja, ki niso bila med seboj povezana, ampak so jih delile naselbine, v katerih je živelno čilsko prebivalstvo, pomešano z evropskimi priseljenenci.

Še dodajno v njihovo tradicijo. Pojavlja se tudi težave pri določanju dedičev; problem, ki pri Mapučih nikoli ni obstajal, so pa sprožili velike spremembe, v katere jih je prisilila čilska oblast.

Leta 1979 je Pinochetova vojaška diktatura sprejela zakon o domorodnih ljudstvih, s katerim je hotela uničiti še to, kar je ostalo od nekdajnih skupnosti Mapučev. S tem zakonom so njihovo ozemlje ponovno skrčili na vsega 350 tisoč hektarjev. Med žrtvami rezima so bili tudi številni Mapuči, ki jih je vojska arretirala, mučila in pobila, njihovo zemljo pa so razdelili med veleposestnike in velika kmetijska podjetja. Na njih sadijo hitro rastoča drevesa, posledica tega sajenja pa je dodatno obvožanje zemlje. Zaradi radikalnih posgov v naravo naglo izginja tradicionalna flora in favna; izginjajo tudi številne zdravilne rastline in rastline, ki so jih uporabljali za verske obrede.

Sedanje stanje Mapučev je torej zelo kritično. Po padcu Pinocheta je demokratični Čile sprejel nekaj ukrepov v njihovo korist, vendar zemlja, s katero razpolagajo, ne zadostuje za dostojno življenje. In nenazadnje, Mapuči nimajo svojih predstavnikov v vladi in v parlamentu.

Št. 213

Kapljice kulture na Goriškem

Od 2. do 5. avgusta letos je v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu v Gorici, vsak večer med 21. in 22. uro, potekala zanimiva in priljubljena pobuda v organizaciji ZSKD »Kapljice kulture«, ki je iz dneva v dan privabljala številno publiko. Nastopajoči so se izkazali v raznih umeštih zvrsteh: v plesu, petju, recitirjanju, pripravovanju, v igranju kitare, citer itd.

Kapljice so bile zelo zanimive in originalne. Nenavadne so bile prav orientalske in sodobne plesne koreografije, ki so jih pripravile gojenke Plesnega centra Terpsiha iz Šempetra pri Novi Gorici.

Zanimivost, ki je pritegnila število publiko, je bila mogoče v tem, da so bili večeri namenjeni Slovencem, Italijanom, Furlanom in Nemcem. Prav ti so oblikovali večere v prijetnem poletnem hladu, ob Gregorčičevem kipu.

Jutri, 9. avgusta, ob 21. uri bodo kapljice prikapljale tudi v Park spomina v Gorici in bodo doble izraziti mirovniški prizok. Pred 65 leti se je ob 8.15 japonsko mesto Hirošima spremeno v ruševine. Takrat so ZDA prvič v zgodovini človeštva uporabile jedrsko oružje in место je postal prva tarča smrtonosnega

poskusa. Zato bo ZSKD v sodelovanju s skupnostjo Arcobaleno ponudila občinstvu večer z bogatim in zanimivim programom na temo miru.

Projekt Kapljic kulture je finančno podprtla goriška pokrajina s pokroviteljstvom občine Gorica, k uspehu večnevne pripediteve pa so prispevali tudi Javni sklad republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Zadružna banka Doberdob - Sovodnje, Čedadjska kmečka banka, Slovenska kulturno gospodarska zveza, Kulturni dom, KB Center, Il Gelatiere in Bar Qubik.

Kristina Frandolic

Marta Bizjak

Martina Drosghig

Neža Vodopivec

Špela Bogataj

Tjaša Bucik

Ženska vokalna skupina Danica na Taboru pevskih zborov v Stični

Za Zvezo slovenskih kulturnih društev v Italiji je na letošnjem 41. taboru, ki se je odvijal 19. in 20. junija v Šentvidu pri Stični nastopila ženska vokalna skupina Danica z Vrhova iz Sovodenja ob Soči na Goriškem. Vsako le-

to se izbira predstavnisko iz različne pokrajine, kjer delujejo društva ZSKD.

Skupina pod vodstvom zborovodkinje Patricije Rutar Valič iz Nove Gorice je izbrala ubran program, s katerim je nastopila na sobotnem večernem koncertu slovenskih zborov, ki delujejo izven Slovenije. V prostorih OŠ Šentvid je ŽVS Danica zapele v družbi devetih zborov iz Hrvaške, Avstrije, Madžarske in Bosne in Hercegovine. Projekt skupine je nosil naslov Zamejski avtroji in so ga sestavljale naslednje skladbe: Kakor grejo meglice (koroška), priredba Patrick Quaggiato, Moja zemlja Kras (Ignacij Ota), Na jurjevo (Ignacij Ota).

Za Žensko vokalno skupino Danica, ki deluje pod okriljem ZSKD, je bila udeležba na taboru počastitev svojega dela in dejavnosti, skratka nagrada. Na nastop so se pevke temeljito pripravljale, zato je bil dogodek za njih izredno motivacijskega pomena.

ZSKD in SPDG

Kratek tečaj preživetja v naravi

Zveza slovenskih kulturnih društev in Slovensko planinsko društvo iz Gorice organizirata kratek tečaj preživetja v naravi. Če si star od 12. do 16. let si najprej odgovori na ta vprašanja: Ali bi bil sposoben/a v četrtek ure pripraviti, zakuriti ogenj z eno vžigalico in pri tem zagotoviti popolno varnost pred gozdnim požarom? Ali znam obrniti zemljivoj tako, da njegova vsebina tudi ob meglem vremenu kaže dejansko stanje na terenu? Ali vem kaj dati v nahrbtnik za 48-urno bivanje v naravnem okolju in pri tem ne preseči 12 kg teže? Ali razlikujem smrek od jelke?

S takšnimi in neštetimi drugimi vsebinami se lahko sreča na kratkem tečaju preživetja v naravi, ki ga prirejata ZSKD v sodelovanju s SPDG po programu, ki je priložen temu obvestilu.

Ponujamo ti nekaj vmesnega med nedeljskim izletništvom in bivakom pod zvezdami.

Ponujamo ti začetek stavljanja z gozdom, jasami, pobočji in vrtačami ob odmišljaju tistega, kar sodi v pretirano navlako in kič. Zraven sodi tudi pravi občutek žeje, praznega želodca in 'trde' teme.

Vabljeni vsi ljubitelji narave.

Za prijave pokliči na tel. 0481 531 495, od pondeljka do petka, od 9.00 do 14. ure.

Mala šola preživetja v naravi za mlade od 12. do 16. leta starosti

Tečaj predvideva pet srečanj, od katerih je eno v obliki predavanja, ostala pa so izhodi v naravo (gozd, brezpotja, markirane poti, nočno premikanje).

Predavanje bo 3. septembra 2010, ob 18.00 uru v sejni dvorani ZSKD, v roza stavbi v KBCentru, na Korzu Verdi, 51 v Gorici, v 1.nadstropju.

Prvi izhod: 8. septembra 2010 Zbirališče pri spomeniku NOB v Pevm ob 9.00 h. Trasa: Štmaver, Sabotin, Planinska koča, Podsabotin, Dolina Pevmice, Oslavje, Pevma

Drugi izhod: 3. oktobra 2010. Zbirališče Na Travniku ob 9.00 ur. Traša: vožnja do Lokev, Gornji Konec, Območje medveda, Turški klanec, Jama Paradana, Mala Lazna, Lokve

Tretji izhod: 6. novembra 2010. Zbirališče v Ljudskem vrtu ob 21.00 ur. Trasa: vožnja do Gabrij, po gozdnih cesti do asfalta Miren - Opatje selo, Cerje, smer Fajti hriv, povratak po severnih pobočjih Cerja, Mirenki grad, ob Vipavi do gostilne Pri Tomažu.

Cetrti izhod: določimo naknadno, vsekakor pa bo potekal v snegu.

Delovne vsebine posameznih izhodov (orientacija, ogenj, zavetišče, hrana, znaki v naravi, tehnika hoje in vodenja, načela skupinskega bivanja v naravi) se prepletajo in jih sproti določa vodja tečaja.

agenda - agenda - agenda

MEDNARODNI NATEČAJ POEZIJE »SLEDI-TRACCE«

Zveza slovenskih kulturnih društev razpisuje Mednarodni natečaj poezije "Sledi-Tracce" 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju so-dejovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta.

Dela morajo dospeti do 31. avgusta 2010. Razpisni pogoji so na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE VUZENICA-PORABLJE-KOROŠKA-ITALIJA!!!

Ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na jubilarna praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Med pobude ob priložnosti bo tudi Slovenski večer ob 40-letnici KLKM Vuzenica z odprtjem likovne razstave. Udeleženci bodo prejeli jubiljeni almanah, katerega pokrovitelj je pred-

sednik RS dr. Danilo Türk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE v Gornjem Tarbiju od 23.8. do 28.8.2010

Obveščamo, da je zbor udeleženec Poletnih ustvarjalnih delavnic ZSKD v pondeljek, 23.8. ob 7.45 na Trgu Oberdan v Trstu, ob 8.40 na parkirišču restavracije »da Tommaso« v Gabrijah (GO). Delavnice se zaključijo v soboto, 28.8., ko bo ob 11. uri zaključna prireditev za starše.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,

e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,

e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,

e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,

e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

i.podlistek

gorica@ssorg.eu

Št. 103

8.8.2010

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERKEVNIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERKEVNIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Revija MLADIKA

Objavljen razpis za Literarni natečaj 2010

Pri tržaški reviji Mladika je bil spet objavljen razpis za XXXIX. nagradni literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno črtico, novelo ali ciklus pesmi. To je pomembna pobuda, ki štiri desetletja daje možnost vsem tistim, ki jim je ustvarjanje preko besede in poezije dragocen talent. Pri tem je potrebno podariti, da je prav ta literarni natečaj predstavljal edinstven svoboden literarni prostor za slovensko umetniško besedo, vse dokler ni Slovenija postala samostojna in demokratična država.

Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih (format A4) na naslov MLADIKA, Ulica Donizetti 3, 34133 TRST, do 1. DECEMBRA 2010. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z gesлом ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslovu naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali šifro. Teksti v prozi naj ne presegajo deset tipkanih strani (oziroma 30.000 znakov), ciklus poezije pa naj predstavlja samo izbor najboljših pesmi (največ deset). Tekste in šifre lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov: redakcija@mladika.com

Ocenjevalno komisijo sestavlja:

pisateljica Vilma Purič, prevajalka prof. Diomira Fabjan Bajc, pisateljica Evelina Umek, prof. Marija Cenda ter odgovorni urednik revije Marij Maver. Mnenje komisije je dokončno.

Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglasen ob slovenskem kulturnem prazniku – Prešernovem dnevu – na javni prireditvi in v medijih. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagrajena dela bodo objavljena v letniku 2011. Objavljena bodo lahko tudi nenagrajena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo. Rokopis ne vračajo!

Na razpolago so sledeče denarne nagrade:

PROZA	
1. nagrada	400 €
2. nagrada	300 €
3. nagrada	250 €
PESMI	
1. nagrada	200 €
2. nagrada	150 €
3. nagrada	100 €

Operna komedija Il Campiello, ki jo pripravlja Mednarodna opera akademija Sv. Križ pri Trstu, bo v naslednjem tednu gostovala tudi na Goriškem. Po premieri in prvih ponovitvah na Tržaškem bo kriška akademija pod vodstvom mednarodno uveljavljenega basista Aleksandra Švaba gostovala tudi v Doberdobu: opero si boste lahko ogledali v ponedeljek 9. avgusta ob 21.00 v novem občinskem parku (zra-

ven telovadnice). V primeru dežja bo opera na sprednu v torek, 10. avgusta, ob 21.00 prav tako v občinskem parku. Doberdobsko ponovitev prireja s kriško akademijo tudi doberdobsko društvo SKD Hrast.

Kriška opera akademija praznuje letos svojo tretjo obletnico obstoja. Nastala je kot pevska odskočna deska za številne mlade pevce, ki pri nas gojijo ljubezen za lirično glasbo. Primerno ka-

kovost je pobudi vdahnil uveljavljeni operni pevec Aleksander Švab, ki je doma iz Sv. Križa. Naravno je bilo torej, da se je tudi opera akademija obliskovala v basistovem rodnem kraju. Tam so leta 2008 prvič na noge postavili Mozartovo Figarovo svatbo, lani pa Puccinijev stvaritev Gianni Schicchi.

Il Campiello je opera, ki je nastala izpod peresa skladatelja Ermanna Wolfa Ferraria, njena predloga pa tiči v znamen istoimenskem dramskem delu Carla Goldonija. Gre za življenjsko zgodbo beneških prebivalcev malega trga, kjer se dogajajo ljubezenske zgodbe in poroke, a tudi medosedska kreganja in spori. Izlahotnega ozračja, ki vseskozi preveva delo, pa v sklepnu razmišljaju glavnih junakov izluččimo tudi nauk, ki imenjeno lahketnost postavlja v nekoliko resnejši okvir. Campiello je majhen trg. Naokoli stojijo hiše, ki niso velike, a niti male. V hišah živijo ljudje. Mladi in starji, moški in predvsem ženske. Ljudje prihajajo in odhajajo. Vsi po nečem hrepenijo, želijo si nekaj več od tega, kar že imajo. Zato se prepričajo, spogledujejo, pogovarjajo, veselijo, žalostijo, barantajo. Tako kot tistega pustnega večera, ko se je vse začelo in vse končalo. In nič ni bilo tako kot prej.

KULTURNO VERSKI LIST DOM

Poglobljeno o beneški stvarnosti

V drugi julijski številki kulturno verskega lista Dom, ki ga izdaja zadruga Most, lahko bračci dobijo poglobljeno raznoliko vsebino o stanju slovenske narodne skupnosti v Benečiji. Prav ta predel slovenskega narodnega ozemlja še danes doživlja največje težave pri priznavanju osnovnih pravic za miren in normalen razvoj. Prav zaradi tega je prisotna pisane slovenske besede še tako pomembna, tako v knjižnem jeziku kot v narečju.

Na naslovnici Doma je pozornost posvečena sodelovanju Benečije in Posočja na področju pridobivanja evropskih sredstev ter poročanje glede gorskega teritorija oz. reforme gorskih skupnosti. Obe vsebinai pa sta v bolj poglobljeni obliki prisotni v notranjih straneh beneškega lista.

Ob tem pa bo v Domu lahko bralec našel še veliko zgodbinskih podatkov glede kulturne in verske prisotnosti Slovencev v Benečiji. Pri tem izstopa članek o pokojnem duhovniku Jošku Jakulinu, ki je bil 66 let bil župnik v Kravarju, kot tudi celotna stran posvečena letošnji izvedbi »Postaja Topolove«. Posebno zanimiva pa je stran posvečena domači modrosti, kjer lahko najdemo poezijo v beneškem narečju Luciana Chiabudinija iz vasi Ponedičak.

Slovenska prosveta in Zveza slovenske katoliške prosvete

36. tekmovanje zamejskih amaterskih odrov Mladi oder

Kot je že dolgoletni običaj je tuši letos razpisano tekmovanje zamejskih amaterskih odrov, ki nosi naziv Mladi oder. Letošnje tekmovanje je že 36. po vrsti in bo kot vedno lepa prilika, da se dramski odseki, ki delujejo v krogih slovenskih zamejskih društev izkažejo z njihovim letnim delovanjem in pri tem dobijo priznanje.

Čeprav je ogled odrške predstave vedno bolj ali manj prijeten, se večkrat spregledava vse to kar stoji za postavitev igre. Od zbiranja ljudi, organizacije, režije, pa vse do zamisli in postavitev odra ter koreografije je to vedno velik trud, ki ga je potrebno ceniti in primerno ovrednotiti, še posebno takrat, ko je narejen na prostovoljni ravni ter v veri za skupno dobro. V našem slučaju pa je treba še podčrtati, da so amaterska odrška dela tudi po-

membren trenutek učenja lepega slovenskega jezika, kot tudi spoznavanje slovenske kulture.

Kot vsak leto se lahko tekmovanja udeležijo amaterski odri, ki delujejo v deželi Furlaniji Julijski krajini. Tekmovanje traja do konca leta, oz. do 31. decembra 2010. Izid tekmovanja pa bo razglasen ob slovenskem kulturnem prazniku februarja prihodnjega leta 2011.

Skupine, ki se nameravajo udeležiti tekmovanja, morajo javiti svojo udeležbo enemu od obeh prirediteljev:

Slovenska prosveta, ul. Donizetti 3, Trst – Tel. 040 370846

Zveza slovenske katoliške prosvete, Drev. XX settembre 85, Gorica – Tel. 0481 538128

SERGIJ PAHOR

V pričakovanju na 45. Drago

45. zaporedna številka pred letošnjo Dragom priča, da gre za prireditev, ki se verjetno lahko pochlubi z najdaljšo preteklostjo v zamejstvu, v svoji vrsti pa prav gotovo, saj je pravzaprav v tem smislu edina. Imamo sicer simpozije, posvetne in predavanja, vendar pa se nič ne more primerjati z Drago, ki ima za sabo že pravo zgodovino sistematične obravnavne manjšinske, narodnostne in verske problematike. Pričakovanja na novo Drago bi lahko bila zato že stvar rutine, pa se vendar vsako poletje obnavljajo in ponavljajo: kako bodo nastopajoči opravili svojo nalogo? v kakšni meri se bodo držali postavljene teme? kako pogurni bodo v svoji kritiki družbenih pojmov, s katerimi se ukvarja slovenska družba? kakšna bo diskusija? kakšen obisk bomo doživelji? in – nenačadno – kakšno bo vreme? Prireditev sicer že skoraj 20 let lahko računa na zanesljivo zavetje velikega dvostranskega šotorja, a je lepo, pozno poletno son-

čno vreme eden izmed elementov uspeha, ker je obisk večji, ker je vzdušje živahnejše, ker se ljudje raje zadržujejo pri pogovorih... kar vse potrebuje ugotovitev, da je eden izmed privlačnih elementov Drage prav možnost človeškega srečanja, obnavljanja starih znanstev, možnost spoznanja novih, sproščena izmenjava mnenj in koristnih informacij, improviziranih diskusij. Res se ljudje na Dragi počutijo dobro, ker živo občutijo, da je skupno dobro vsem pristno pri srcu. Ta človeški element družabnosti je pri Dragi prisoten vse od začetka, ko so študijski dnevi imeli svoj prostor še v idilični Drage, vasice nad dolino Glinščice, ki je bila odmaknjena od vsačdanjega vrveža in je že zaradi tega ostala v spominu mnogih udeležencev kot idealen kraj za študijske dneve, ki so hoteli biti stičišče zamejstva, matice in zdomstva. To je Draga ohranila tudi na vrtu Marjančiča na Opčinah, kamor se je preselila leta 1976.

i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 370846, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst

fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817

e-mail: zcpz_gorica@libero.it

BENEČIJA - Včeraj dokočna odločitev občinskega odbora

Prostorsko zelo razdrobljena dvojezična šola bo ostala v Špetru

Srednja šola na sedežu gorske skupnosti - Še možnosti za nekatere bolj smotrne rešitve

ČEDAD - Dvojezična šola, čeprav prostorsko razdrobljena, ostane v Špetru. To je včeraj črno na belem formalno potrdil špetrski občinski odbor, ki se je opredelil za v glavnem že znane odločitev. Edina negotovost je zadevala razrede srednje šole, ki bodo v novem šolskem letu domovali na sedežu gorske skupnosti in se torej ne bodo selili v Podbonesec ali celo v Sovodnj, kot se je namigovalo. Sklep občinske uprave pušča vsekakor odprta številna vprašanja organizacijske in prostorske narave, ki morajo oziroma bi morali biti rešena pred začetkom šolskega leta, to se pravi pred 13. septembrom.

Otroški vrtec in prvi razred osnovne šole bosta v dijaškem domu, glavnična osnovne šole bo v nekdanjem učiteljišču, srednja šola pa, kot rečeno, na sedežu gorske skupnosti, ki je sicer na poti dokončne ukinitev. Ostajajo problemi ravnateljstva in upravnih prostorov, sanitarij, ki jih je treba obnoviti, ter telovadnice. Skratka kar precej odprtih zadev, o katerih špetrski župan Tiziano Manzini včeraj ni želel govoriti. Povedal nam je le, da je občinski odbor sprejel zgornj omenjene sklepe, ki v vsakem primeru prihajajo z zamudo, dodajamo mi.

Odločitev občinske uprave jemljo na znanje starši, kot poudarja predsednik zavodskega sveta Miha Coren. To še ne pomeni, da ne gre iskati v danih pogojih še bolj smotnih in primernih rešitev. »Dvojezična šola, ki jo obiskuje 220 otrok, je šoloobvezna šola, ki mora odgovarjati nekaterim temeljnim pedagoškim in organizacijskim predpisom,« dodaja Coren, ki še ne ve, če bodo starši nadaljevali s protestnimi opozorilnimi akcijami. Njihove pobude so bile vsekakor zelo odmevine, začenši s protestno demonstracijo v Špetru.

Glavni problem ostaja vsekakor obnova šolskega poslopja, ki so ga v začetku marca prisilno evakuirati, ker so ugotovili, da stavba ne odgovarja protipotresnim predpisom. Coren s tem v zvezi pozdravlja pobudo senatorja Ferruccia Sara za imenovanje izrednega komisarja, ki bi vodil obnovitvena dela. »Upam, da bo ta zamisel doživel veliko politično podporo, tudi v slovenski manjšini,« si nadeja predsednik zavodskega sveta dvojezične šole.

Župan Manzini ni komentiral predloga videmskoga senatorja stranke Ljudstva svobode, ki do neke mere zvezni kot nezaupnica njemu in njegovi des-

Miha Coren

nosredinski upravi. V vodilnih krogih Ljudstva svobode v Furlaniji-Julijski krajini vsekakor niso ugodno sprejeli pisma županov nekaterih beneških občin zunanjemu ministru Francu Frattiniju. V tem pismu župani namigujejo, da je dvojezična šola »konkurenčna« tamkajšnjim italijanskim šolam. Povsem drugače razmišljajo senator Saro, predsednik Dežele Renzo Tondo in odbornik FJK Roberto Molinaro, ki menijo, da predstavlja dvojezična šola bogastvo za vso beneško skupnost.

S.T.

Bo skrb in odgovornost za obnovitev poslopja dvojezične šole res prevzel izredni vladni komisar?

NOVI MATAJUR

BENEČIJA - Deželni svetnik Gabrovec

»Izredni vladni komisar dobra rešitev za šolo«

ČEDAD - Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec glede dvojezične šole pozdravlja predvsem rešitev za srednjo šolo, ki ostane v Špetru, saj je kazalo, da bodo morali dijaki v Podbonesec ali še dlje. »To bi privelo do nepotrebe dodatne razdrobitve šole in posledično do organizacijskih težav ter dodatnih stroškov za prevoze,« počudarja deželni svetnik Gabrovec, ki se je glede tega pred kratkim pogovarjal s predsednikom Dežele Renzom Tonodom.

Obisku pristojne deželne komisije v Špetru so sledila dodatna srečanja, odborniku Robertu Molinaru gre za sluga, da je v rekordnem času dosegel izredni državni finančni prispevek za obnovitvena dela. Vprašanje je obenem bilo na dnevnem redu delovnega konsula med slovenskim ministrom Boštjanom Žekšem in predsednikom Tonodom.

»Strinjam se s sen. Ferrucciom Sarom, da je primerno in nujno, da italijanska vlada sedaj imenuje izrednega komisarja s posebnimi pooblastili, zato da zagotovi začetek in predvsem izpeljavo obnovitvenih del v najkrajšem času,« je mnenje Gabrovec, ki bo v tem smislu ponovno posegel pri Tondu.

»Klub pozitivnim novicam, ki nas navdajajo z zmernim optimizmom, pa je čisto na mestu zaskrbljenost staršev in špetrskega ravnateljstva, saj je začetek šolskega leta že pred vrat, začasni prostori pa potrebujejo kar nekaj nujnih obnovitvenih del, s katerimi ne gre odlasati,« zaključuje svoje sporočilo javnosti deželni svetnik SSK Gabrovec.

Igor Gabrovec

RIM - Dragocena novost

Služba proti diskriminaciji raznoraznih manjšin

RIM - V sklopu notranjega ministarstva oziroma vodstva kriminalistične policije je uradno začel delovati urad, ki se bo ukvarjal s primeti diskriminacije raznoraznih manjšin. Glavni pobudnik te nove dragocene službe je šef italijanske policije Antonio Manganelli, ki je pojasnil, da novost zadeva vse vrste manjšin, vključno z jezikovnimi skupnostmi in torej tudi Slovence v Italiji. Delovanje novega urada bo koordinirala kriminalistična policija v Rimu.

Manganelli je pojasnil, da je tovrstna posebna skupina za Italijo prava novost. Specializirano osebje se bo ukvarjalo z bojem proti verski, spolni, rasni, etnični in jezikovni diskriminaciji, organiziralo bo tako preventivne kot represivne akcije, na splošno pa bo v sodelovanju s kvesturami opazovalo stanje na posameznih področjih. Posebno pozornost bodo posvečali tudi dogajaju na svetovnem spletu, med poglavit-

ne naloge novega urada pa naj bi sodil vsestranski dialog z manjšinami.

Glasnica šefa policije Mara Ferasin je potrdila, da bo novoustanovljena ekipa obravnavala vse vrste diskriminacije, na katere jih bodo opozorili kvesture ali neposredno državljanji. V poštov pridejo tako verske skupnosti (na primer Judje), kot jezikovne skupine, homoseksualci in vse manjšine, ki so žrtve takšne ali drugačne diskriminacije. Naslov elektronske pošte nove službe: oscad@dcpo.interno.it

SLOVENIJA - Ob prisotnosti Türk-a

Odprli planinski muzej v Mojstrani

MOJSTRANA - Slovenski planinski muzej v Mojstrani je včeraj ob prisotnosti več kot 1000 planincev in ljubiteljev gora odprl svoja vrata. Zbrane je ob tem planinskem prazniku nagovoril predsednik republike Danilo Türk, ki je izpostavil pomem planinstva in s tem tudi muzeja za slovensko kulturno in nacionalno identiteto ter za prepoznavnost Slovenije v svetu.

»Spominjati se moramo poslanstva, zaslug velikih pionirjev planinstva, ki so tesno povezani z domoljubjem in slovenstvom ter vsem, kar ohranja naše gore,« je pojasnil predsednik Türk. Dodal je, da tako kot mnogi drugi Slovenci te dni preživlja svoj dopust v slovenskih gorah: »V gore se gre zato, da si pridobimo nove energije, da bomo s tem bolje opravljali naše naloge.«

»Vsem tem tisočim in stotisočim ljudem, ki bodo še naprej obiskovali naše gore, je namenjen ta

muzej. To je del našega prebivalstva, ki bo imelo neposredno veselje in korist s tem muzejem, in ker je ta del tako velik, je tudi naša hvaležnost vsem tistim, ki so ga omogočili, toliko večja,« je dejal predsednik. Spomnil je, da je muzej nastajal dolgo časa, čeprav je že dolgo obstajala potreba po njem.

Vodja muzeja Miro Eržen je po 25 letih lastnega dela na projektu izgradnje Slovenskega planinskega muzeja in po več kot 100 letih prizadevanj več generacij slovenskih planincev, zadovoljen, da je muzej vendarle zaživel. Četudi so bili v tem času po njegovih besedah že trenutki, ko se je projekt zdel brezupen ter je bilo potrebno veliko truda in trme, da se je uresničil. Prav trud in trma morata biti tudi značilnosti planincev pri vzponu na goro, ki je tudi idejna zasnova muzeja. Obiskovalci v njem spoznajo vse plasti zgodovinskega delovanja v gorah. (STA)

KOROŠKA - Drugič v znamenju Slovenije

Slovenski dan na beljaškem žegnanju

Slovenija se je predstavila z glasbo, vini in kulinariko

ZORE

BELJAK - V iztekajočem se tednu je mesto Beljak drugič v tem letu povsem v znamenju sosednje Slovenije: potem ko je drugo največje mesto na Koroškem sredi junija bilo cilj druge etape 17. kolesarske dirke Po Sloveniji s startom v Ljubljani, je ves teden v mestu ob Dravi potekal tradicionalni teden šeg. Eden od viškov je bil tudi Slovenski dan, v okviru katerega se je sosednja Slovenija predsta-

vila z glasbo, vini in kulinariko. Beljančanom so se tudi letos predstavile občine iz gorenjske regije na čelu s posvetnem Kranjem.

Višek in zaključek enotedenške prireditve je bila sobotna povorka skozi mesto s folklornimi skupinami iz cele Koroške ter iz sosednjih dežel, ki mejijo na Vrbsko jezero, prinesli vodo za blagoslov, ki jo bodo romarji lahko vzeli s seboj. Po maši bo kulturni program in prijateljsko druženje. (I.L.)

Predstavitev knjige o tenorju Carlu Cossutti

VIDEM - V torek, 10. t. m., bodo ob 18. uri v palači Morpurgo v Vidmu v sklopu poletnih kulturnih pobud predstavili knjigo Carlo Cossutta, untenorevenuto dal Carso (Carlo Cossutta, tenorist s Krasa) ki jo je napisal Rino Alessi. Gre za življensko in umetniško zgodbo pokojnega tenorja Učija Kocjanovega, kot so ga poznali v Krizi. V sredo ob 22.30 bodo knjigo, ki doživlja velik uspeh, predstavili v tržaški palači Gopcevich.

Romanje treh dežel

CELOVEC - Srečanje treh oziroma romanje vernikov iz dežel Furlanije Julisce krajine, Koroške in dela Slovenije, bo letos v soboto, 21. avgusta, pri Mariji na Otoku ob Vrbskem jezeru. Geslo letošnjega srečanja je »Jesus pravi: Zaupajte!« Srečanje se bo začelo s slovesnim štiričnim somaševanjem škofov in duhovnikov iz treh dežel, ki ga bo vodil krški škof Alois Schwarz. Na začetku bogoslužja bodo predstavniki župnij, ki mejijo na Vrbsko jezero, prinesli vodo za blagoslov, ki jo bodo romarji lahko vzeli s seboj. Po maši bo kulturni program in prijateljsko druženje. (I.L.)

AFGANISTAN - Na severovzhodu države skupno z dvema Afganistancema

Talibani pokončali osem tujih zdravnikov

Njihov predstavnik je povedal, da so jih pobili, ker naj bi bili krščanski misijonarji

KABUL - Na odročnem gozdnem območju province Badahšan na severovzhodu Afganistana je policija odkrila trupla ustreljenih ameriških, britanskih in nemških zdravnikov ter dveh Afganistancev. Odgovornost za uboj zdravnikov so že prevzeli talibani.

Policija je trupla v gozdu na odročnem območju province Badahšan odkrila po navodilih Afganistanca, ki je bil skupaj s skupino umrlih, ko jo je domnevno zajela oborožena skupina. Pobegli Afganistanec je smrti po lastnih besedah ušel tako, da je z branjem Korana dokazal, da je musliman, zaradi česar so ga napadalci izpustili v sosednji provinci Nuristan.

Kot je povedal predstavnik policije, naj bi zajete zdravnike oborožena skupina zvezala in ustrelila, njihov denar in lastnino pa morilci ukradli. Incident naj bi se sicer zgodil že pred okoli dvema tednoma, vendar pa je policija trupla odkrila šele v četrtek,

Po besedah predstavnika policije so skupino zdravnikov, ki je potovala iz Badahšana v Nuristan, opozorili, naj ne prečkajo nevarnega območja, poraslega z gozdom. Skupina po njegovih navedbah opozoril ni upoštevala, saj se je zanašala na to, da zdravnikov ne bodo napadli.

Predstavnica ameriškega veleposlaništva v Afganistanu je medtem potrdila, »da naj bi bilo med ubitimi več ameriških državljanov«, ni pa razkrila podrobnejših informacij. Nemško veleposlaništvo se na poročila o dogodku še ni odzvalo.

Dobrodolna organizacija, kateri člani so bili ubiti zdravniki, pa je sporočila, da gre za enega britanskega, enega nemškega in šest ameriških zdravnikov. »Pet moških, vsi Američani, in tri ženske, Američanka, Nemka in Britanka, so bili ubiti,« je za AFP povedal predstavnik krščanske dobrodolne organizacije International Assistance Mission, ki ima sedež v Kabulu.

Odgovornost za uboj tujih zdravnikov so medtem že prevzeli talibani. »Bili so krščanski misijonarji in vse smo pobili,« je izjavil predstavnik talibanov Zabidula Mudžahed. Po njegovih besedah je bilo sicer v skupini pet moških, štiri ženske in afghanistični državljan. Kot je še pojasnil Mudžahed, so skupino ubili, ko so poskušali pobegniti. (STA)

Skupina talibanskih bojevnikov

ANSA

ITALIJA - Najožji Finijev sodelavec

Bocchino spet proti koordinatorjem LS

RIM - V desnosredinski vladni koaliciji še vedno tli politična polemika, z vedno istimi protagonisti. Eden najbolj tesnih Finijevih sodelavcev, načelnik nove skupine Prihodnost in svoboda, poslanec Italo Bocchino, je spet udaril po vsedržavnih koordinatorjih Berlusconijeve stranke. Predsednik vlade naj jih zamenja, to je predpogoj za vzpostavitev dialoga, je zahteval.

Bocchino je seveda cikal na trojko, ki jo sestavljajo minister za kulturo Sandro Bondi, preiskovani Denis Verdini in nekdanji Finijev vestni pripadnik Ignazio La Russa. Tako mu je odgovoril Bondi: »To, kar navadno besediči Bocchino, ni nič drugega, kot izzivanje. In tudi tokrat, je tako,« je ocenila, a nato dopustil možnost: »Če sem pa jaz ovira na poti do zbljanja med sprtima stranema, sem pripravljen umakniti se, kar so pripravljena storiti tudi ostala dva koordinatorja stranke.« Takoj zatem pa je spet zdobil: »Ampak že samo imeno-

ITALO BOCCINO

ANSA

vanje Bocchino na mesto načelnika Finijeve stranke v poslanski zbornici ne vodi v smer zbljževanja.

Zelo ostro pa se je na Bocchinijev predlog odzvala podtajnica Margherita Bonniver. Zanje ni to nič drugega, kot prikrita nezaupnica vodstvu Ljudstva svobode. Podpredsednik poslancev Berlusconijeve stranke Maurizio Bianconi je usekal: »S Finijevimi pristaši se ne dogovarjam o koordinatorjih.« Francesco Giro pa je po svoje ugotovil: »Bocchinov predlog nakazuje skorajše volitve.«

GRENLANDIJA - Tudi pod vplivom klimatskih sprememb

Od Petermannovega ledenika se je odlomila ogromna ledena gora

NUUK - Ledena plošča s površino okoli 260 kvadratnih kilometrov se je odlomila od Petermannovega ledenika na severozahodu Grenlandije, so včeraj sporočili znanstveniki z ameriške univerze Delaware. Po besedah profesorja Andreasa Muenchowa je to največja ledena gora, ki se je odlomila od leta 1962. Po mnenju znanstvenikov bi lahko ledena gmota pozimi obtičala na mestu ali pa se pomaknila v vode med Grenlandijo in Kanado. Če se bo ledena gora pomaknila proti jugu, bi lahko ovirala številne ladje, ki tam plovejo, je še dodal profesor Muenchow.

Razpoke v Petermannovem ledeniku, ki se nahaja okoli tisoč kilometrov južno od severnega tečaja, so odkrili lani, zato so pričakovali, da se bo del ledenika kmalu odlomil. Ledenik, ki je bil dolok okoli 70 kilometrov, je tako izgubil približno četrtnino svoje površine.

Sicer pa še ni jasno, ali se je ledena gora odlomila zaradi podnebnih sprememb in segrevanja ozračja, čeprav so bile temperature po svetu v prvi polovici leta 2010 v povprečju najtoplješe doslej. Na grenlandske ledenikeh se sicer vsako leto odlomi na tisoče ledenih gor, le redko pa so odcepljene ledene gmote tako velike. (STA)

Poplave v Nemčiji in Češki

PRAGA/CHEMNITZ - Poplave zradi močnega deževja in viharjev na Češkem so včeraj zahtevalo dve smrtni žrtvi. Z močnim deževjem se soočajo tudi v Nemčiji, kjer so v poplavah na vzhodu države umrli trije ljudje. Po podatkih čeških oblasti sta v pokrajini na meji s Poljsko in Nemčijo utonila dva moška. V nemškem mestu Neukirchen pa so gasilci medtem našli trupla treh starejših oseb, ki so utonile zaradi narasle vode v kleti.

6 Italijanov na 10 se bo odreklo počitnicam

RIM - Po raziskavi, ki jo je pripravil zavod Censis, bo 6 Italijanov na 10 preživel počitnice doma. Poletnim dogodivščinam naproti se bodo podali predvsem mladi med 18. in 24. letom starosti (53,6%). Za počitnice se bodo odločali povečni prebivalci severozahodne Italije (54,8%), nekoliko manj tisti z naših koncov (42,6%), najmanj pa sodržavljeni z juga (30,8%). Večina se jih bo odločala za krajske potovanja tako po Italiji kot v tujini. Počitnice si bo privoščilo 17,9% prebivalcev z nizkimi dohodki, 46,1% s srednjimi dohodki in 69,9% tistih z visokimi dohodki. Potovali bodo predvsem mladi (17,3%) in pari brez otrok (16,8%). Kar 70,3% Italijanov pa ne bo zapustilo državnih meja - najbolj priljubljena je Apulija, ki ji sledijo Sardinija, Sicilija in Emilia Romagna. Ostali se bodo odločali za evropske prestolnice.

KUBA - Na posebnem zasedanju

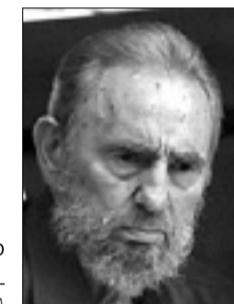
Castro prvič po štirih letih v parlamentu

HAVANA - Kubanski revolucionarni voditelj Fidel Castro se je včeraj prvič po štirih letih pojavit v kubanskem parlamentu. Narodna skupščina, ki se sicer sestaja dvakrat letno, se je na njegovo zahtevo včeraj sestala na posebnem zasedanju.

Castro, ki je v parlament prisel v spremstvu brata Raula, je ob prihodu doživel navdušen sprejem. 610 poslancev mu je stope plosko nekaj minut, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Poslanci narodne skupščine na zasedanju razpravljajo o grožnji jedrske vojne na Bližnjem vzhodu, do katere bi po Castrovem mnenju lahko prišlo zaradi ZDA. Na dnevnem redu pa so tudi druga pereča mednarodna vprašanja.

Castro, oblečen v oljčno zeleno uniformo, je v 11-minutnem govoru največ pozornosti namenil prav nevarnosti jedrskega obračuna. Ameriškega predsed-

FIDEL CASTRO

ANSA

nika Baracka Obamo in druge voditelje bogatih držav je ob tem pozval, naj preprečijo, da bi se kaj takšnega zgodilo.

Fidel Castro, ki bo prihodnji teden dopolnil 84 let, je leta 2006 zaradi bolezni vodenje države prepustil bratu Raulu, je pa postal prvi sekretar kubanske komunistične partije. V zadnjih tednih se je večkrat pojavit v javnosti in izrazil svoje mnenje o različnih mednarodnih vprašanjih. (STA)

RUSIJA - Zaradi požarov

Nad Moskvo vse gostejša plast smoga

MOSKVA - Nad Moskvo je včeraj zaradi obsežnih požarov ležala še gostejša plast smoga. Dim, ki so ga jugovzhodni vetrovi prinesli z območij, kjer že dva tedna gori šota in divajo gozdni požari, je prodrl tudi v domove in poslovne zgradbe ter podzemno železnico, vsebnost strupenih plinov v zraku pa je petkrat višja od dovoljenih vrednosti.

Po poročanju francoske tiskovne agencije AFP prebivalci ne zaposljajo domov, po mestu pa nosijo zaščitne maske. Vozniki avtomobilov vozijo po mestu s prižganimi lučmi, dim pa je prodrl celo do moskovske podzemne železnice, ki velja za enega najglobljih podzemnih železniških sistemov na svetu.

Smog povzroča težave tudi v letalskem prometu. Na moskovskem letališču Domodedovo so morali preložiti oz. preusmeriti več letov, okoli 40 letov pa so odpovedali. Vidljivost je bila tam po navedbah pristojnih oblasti le 325 metrov. Na najpomembnejšem moskovskem mednarodnem letališču Šeremetjevo so leti potekali normalno.

Ker so pristojne zdravstvene oblasti svetovale, naj prebivalstvo konec tedna prezvi zunaj Moskve, so bili turistični paketi popolnoma razprodani, prav tako pa so ljudje hiteli s kupovanjem letalskih in železniških vozovnic.

Sicer pa v Rusiji še vedno divajo požari in ne kažejo znakov umirjanja. Ogenj divja na okoli 193.500 hektarjev ozemlja. V zadnjih 24 urah so zabeležili 290 novih požarov, 244 pa so jih pogasili, so sporočile pristojne oblasti. (STA)

ODBOJKA - Po razmisleku

Loris Manià: »Anastasiju ne bom več na razpolago«

Ne želi ponovno okusiti predolimpijskega razočaranja - Poškodbo kolena saniral šele s pomočjo kluba

Stevertjanski odbojkar Loris Manià ne bo več nosil reprezentančnega dresa. Potem ko ga je selektor Anastasi izključil iz seznama 16 odbojkarov, ki se bodo začeli prav kmalu pripravljati na letošnje svetovno prvenstvo, se je 31-letni obrambni igralec Modene odločil, da reprezentanci ne bo več na razpolago. »Anastasi me je sicer takoj po vrtnitvi iz Argentine, kjer smo igrali finale svetovne lige, poklical in povedal, da namerava vpklicati Barija namesto mene. To je na to tudi storil. Poučaril pa je, da sem seveda še vedno na seznamu 19 razpoložljivih igralcev in torej da moram biti pripravljen, če bo potreboval pomoč.« Ker je bil Loris ravno na oddihu z družino in prijatelji, je selektorju dal besedo, nenačovedan klic pa ga je vsekakor presunil. Po daljšem razmisleku se je zato odločil drugače: »Že pred dvema letoma, ko smo se uvrstili na olimpijske igre, mi je selektor zagotovil, da bom odpotoval v Peking, naposled pa me je pustil doma. Tega pa nočem spet pomoviti. Anastasiju sem zato pred dnevi po telefonu povedal, da naj name ne računa več. Dovolj, z reprezentanco sem zaključil!« O tem je števerjanski odbojkar sicer že razmišljal. Načrtoval je, da bi se reprezentanci vsekakor odpovedali po morebitnem nastopu na svetovnem prvenstvu.

Zakaj pa ga je Anastasi sploh izključil iz seznama? »Selektor je bil prepičan, da do začetka priprav na svetovno prvenstvo oziroma do začetka tekmovanja ne bom saniral poškodbe kolena, ki me je letos mučila med reprezentančnimi pripravami,« je povedal Manià in pripomnil, da je poškodba kolena zdaj že mimo: »Dobro sem se počutil že v Argentini, a klub temu me Anastasi ni vključil v postavo.« Ker slovenski odbojkar nikoli ni imel težav s kolenom, so ga letošnje bolečine nekoliko presenetile: »Bolečine sem začutil že na začetku priprav, a me v reprezentančnem štabu niso napotili k specialistu, da bi opravil podrobnejši pregled. Ponavljali so, da bodo s fizioterapijo bolečine minile. Šele po mesecu in pol sem končno šel na specialistični pregled: takrat smo namreč treneriali v Modeni, kjer je za pregled in tudi za poravnavo stroškov poskrbel moj klub. Tam so mi predlagali drugačno terapijo od tiste, ki sem jo izvajal v reprezentanci, in končno so bolečine že po nekaj tednih minile.«

Zdaj je Manià na počitnicah in razmišlja izključno o klubskem prvenstvu. Z Modeno bo začel priprave 30. avgusta, do takrat pa bo prost. Z bivšimi reprezentančnimi kolegi se po vrtnitvi iz Argentine ni pogovarjal, od zadnjega govorstva pa nima najboljših spominov:

Loris Manià je bil prvič vpoklican v člansko reprezentanco 28. oktobra 2007, svoj krstni nastop pa je v dresu »azzurro« opravil 12. novembra istega leta na ekshibicijski tekmi Tim All Star Volley. Nato je nastopal na vseh etapah predolimpijskih kvalifikacij leta 2008, igral je v predtekmovalnem delu svetovne lige leta 2009 in 2010 (na sliki, v ozadju Matej Černic) ter na vseh tekma (razen zadnje) evropskega prvenstva v Turčiji

FIVB

»Ker naši nastopi niso bili prepričljivi, vzdušje v ekipi ni bilo prijetno kot v predtekmovanju svetovne lige. Po finalnem šterroboju smo bili po porazu z Rusijo in Kubo zelo razočarani. Ponavlja se vedno ista zgodba: dokler smo v vodstvu, ni nikoli težav. Ko izgubimo niz ali pa narindimo več zaporednih napak, pa enostavno popustimo in ne reagiramo. Če bodo v zadnjem delu priprav znali to premostiti, bodo lahko na svetovnem prvenstvu kaj dosegli, sicer pa bo težko.«

Doslej je reprezentanca neprekinitno trenirala sedem tednov, čez manj kot teden dni pa bo šestnajsterica ponovno začela pripravljati na svetovno prvenstvo: »Bojim se, da bo svetovno prvenstvo podobno lanskemu evropskemu, ko smo bili vsi izmučeni. Selektorja Anastasija smo vprašali, ali bi lahko imeli kaj več počitka, našo prošnjo pa je odklonil,« je pripomnil števerjanski odbojkar.

Slovenski libero je letos odigral z reprezentanco samo štiri tekme svetovne lige: v postavo ga je Anastasi vključil na prvih dveh tekmah proti Srbiji in na povratnih tekmah proti Franciji. Po prvenstvu, ko se je pridružil izbrani

vrsti, je Manià sicer vedel, da bo na prvih uradnih nastopih igral mlajši libero Marra, vsekakor pa je računal, da ga bo selektor bolj upošteval. S selektorjem sta se pred nastopi domenila, da bo Marra na prvih tekma nabiral mednarodne izkušnje, naposled pa je mlajši obrambni igralec odigral tudi večino tekem svetovne lige.

Števerjanski odbojkar, ki je svoje prve odbojkarske korake začel pri Olimpiji, zaključuje svoje reprezentančne nastope po treh sezona. Svoj prvi uradni nastop z izbrano vrsto je slovenski prvoligaš opravil 12. novembra 2007 na tekmi Tim All Star Volley. Nato je igral na vseh predolimpijskih kvalifikacijskih turnirjih (v Catani, Izmiru in Tokiu), zbral je veliko nastopov na tekma svetovne lige 2009 in 2010, lani pa je nastopal tudi na evropskem prvenstvu v Turčiji.

V reprezentanci ostaja zdaj samo slovenski krilni napadalec in sprejemalec Matej Černic, ki bo 12. avgusta začel priprave na svetovno prvenstvo, ki bo od 24. septembra do 10. oktobra v Italiji.

Veronika Sossa

KOLESARSTVO Grega Bole obdržal 2. mesto

KRAKOV - Irski kolesar Daniel Martin (Garmin) je zmagovalc 67. dirke po Poljski, skupno drugo mesto pa je osvojil Slovenec Grega Bole (Lampre-Farnese Vini). Bole, ki je bil včeraj na zadnji etapi 28., bi sicer z bonifikacijami na letičih ciljih še lahko napadel skupno zmago, a sta mu dež in petkov padec preprečila mali podvig. Včerajšnjo zadnjo etapo do Krakova je dobil Nemec Andre Greipel (T-Mobile). Boletov uspeh je dopolnil Borut Božič (Vacansoleil), ki je zasedel 10. mesto v generalni in 2. v gorski razvrstitvi.

B-LIGA - Prvenstvo nogometne B-lige, kjer bo po repasažu nastopala tudi Triestina, se bo začelo v petek, 20. avgusta – ob 20.45 se bosta pomerili Atalanta in Vicenza. Ostale tekme bodo v nedeljo, 22. avgusta, ob 20.45 (Triestina - Albinoleffe), le Torino in Varese bosta igrala v pondeljek, ob 20.45.

PRIJATELJSKA TEKMA - Nemški nogometni prvoligaški klub Köln je v prijateljski tekmi ugnal Sampdoria z 2:0. Nemško moštvo je v vodstvo popeljal Slovenec Miliivoje Novakovič, končni izid pa je postavil Sebastian Freis. Ostali: Udinese-Eintracht 2:1, Tottenham-Fiorentina 3:2.

BAYERN - Nemški klub Bayern München je zmagovalec nemškega superpokala: Schalke 04 je klonil z 2:0.

ŠE 5 LET - Španski nogometna Mikel Arteta je podpisal novo petletno pogodbo z angleškim Evertonom.

HERNAKES V LAZIO - Brazilski nogometna Anderson Hernanes de Carvalho Andrade Lima je uradno nogometna Lazio.

PHELPSON PORAZ - Svetovni prvak Ryan Lochte je na plavalnem prvenstvu ZDA v Irvinu zmagal na 200 m mešano (1:54,84). Olimpijski prvak Michael Phelps je za njim zaostal za več kot sekundo (1:55,94). Njuna časa sta bila najboljši letosni znamki v tej disciplini.

PLAVANJE - Evropsko prvenstvo

Cleri »kralj voda«

Na najdaljši preizkušnji je bil najhitrejši - Od jutri v bazenu

BUDIMPEŠTA - Italijanski daljniski plavalec Valerio Cleri se je na evropskem prvenstvu v Budimpešti okril z najžlahtnejšo kolajno. Včeraj je slavil zmago na najdaljši razdalji v daljninskem plavanju: 25 kilometrov dolgo preizkušnjo je preplaval v petih urah 16'20"3.

V konkurenči 19 tekmovalcev je čez ciljno črto preplaval pred Francozom Bertrandom Venturijem in Joanesom Hedlom. Slovenski daljniski plavalec Rok Kerin je bil enajsti.

Devetindvajsetletni Cleri, ki je pred dvema tednoma v Kanadi osvojil naslov svetovnega prvaka, je bil za nekaj več kot dve minuti hitrejši od drugouvrščenega Venturija. Neposrednega tekmecea Nemca Thomasa Lurza pa včeraj ni bilo: nemški plavalec se je odpovedal nastopu, saj je bil

po ekipni preizkušnji na 5 km razočaran, saj je ostal brez odličja.

Izkupiček italijanskih kolajn bi se lahko že danes povečal. V 25 km dolgi preizkušnji računajo »azzurri« na dober nastop Federice Vitale.

Včeraj so v sinhronem plavanju ekipno zmago slavile ruske plavalec pred Špankami in Ukrajinkami. Italijanke so bile četrte. V zvrsti solo pa je zmagala Natalia Ischenko (Rus), »azzurri« Linda Cerruti je bila šesta. Danes bo na vrsti še finale dvojic in kombinacija.

Jutri pa se bo v Budimpešti začel še bazenski del tekmovanja. Podelili bodo tudi štiri komplete kolajn, in sicer v moški in ženski štafeti 4x100 m prosti, na 400 m mešano (ženske) in 400 m prosti (moški). Na sporednu bodo v poznam popoldnevu od 17.00 do 19.00.

Vpis NOGOMETNA SEZONA 2010 / 11

N.K. Kras obvešča vse mlade ljubitelje nogometa, da se je začelo vpisovanje za sezono 2010 - 11.

Francoza Bertranda Venturija (v ospredju) je premagal »azzurri« Valerio Cleri (zadaj). Italijanski daljniski plavalec, ki je osvojil srebro tudi na 10 kilometrski preizkušnji, je priplaval Italiji že sedmo kolajno, drugo najžlahtnejšo.

ANSA

KOŠARKA - Prenavljanje črtovja zaradi spremembe košarkarskih pravil

Ali so »naša« igrišča že nared za novo sezono?

Prenovitev so zaključili samo na Stadionu 1. maja, drugje pa še začenjajo - Največ negotovosti v Dolini

V prihajajoči sezoni bodo stopila v veljavno nova košarkarska pravila, ki jih je sprejela Mednarodna košarkarska zveza FIBA. Največ novosti bo na parketu: črta za met za tri točke namesto 6,25 m od koša oddaljena 6,75 m, pod obema košema pa bosta 1,25 metra (polmer) od namišljene linije, ki gre pravokotno na parket skozi sredino obroča, zarisana polkrogla, v katerih ne bo mogoče dosoditi osebne napake v napadu, trapez oziroma »raketa« pa se bo spremenil(a) v pravokotnik.

Ker bodo nova pravila stopila v veljavlo že v tej sezoni 2010/11, bodo morali prilagoditi črte na igriščih tudi pri nas. Novo črtovje so že zarisali na Stadionu 1. maja pri Sv. Ivanu, kjer so z obnovitvenimi deli parketa začeli že 20. julija. Z brušenjem, risanjem črt in lakiranjem so delavci opravili v šestih dneh, dela pa so zradi prekinitev potekala dalj časa. »Ker 15 let nismo prenovili parketa, smo se odločili, da ga popolnoma prenovimo. Poseg so nam omogočila dodatna sredstva pokroviteljev

KROMA

Na stadionu 1. maj so se odločili za celovito prenovitev parketa: po brušenju, so zarisali novo črtovje, nato pa še polakirali. Poseg so omogočila dodatna sredstva pokroviteljev

nje je eden od lastnikov Stadiona). Celotna prenovitev – brušenje, risanje črtovja in lakiranje – je stala od 10 do 12 tisoč evrov.

Tik pred začetkom del so v Gorici v Kulturnem domu (tu trenira Dom), kjer so se prav tako odločili, da bodo popolnoma prenovili parket.

Naslednji teden naj bi z obnavljanjem črtovja na igrišču začeli tudi pri Briščikih v športnem centru, kjer bo igral Kontovel v D-ligi. »Poseg bo zagotovila in finansirala Občina Trst, s katero smo se domenili pred nekaj dnevi,« je povedal predsednik Kontovela Márko Ban, ki pa še ne ve, kako bodo posegli. Najbrž bo Občina izbrala najcenejšo varianto, torej ne bo prenovila celotnega parketa. Črte, ki so bile v veljavi do lani, bodo zaradi tega najbrž še vidne. Pri Polisportivi na Opčinah, kjer bosta letos igrali članska ekipa in mladinci Jadran, pa se še niso dogovorili, kdaj bodo stekl dela.

Vse mirno je še v Nubrežini in Dolini. Sokol, ki upravlja občinsko telovadnico v Nubrežini, je Občino že seznanil o potrebnem posegu: »Občinske urade smo že večkrat obvestili. Računalni smo, da bi istočasno z novim črtovjem postavili tudi parket, vendar najbrž letos tega ne bomo dočakali,« je dejal Savo Ušaj, predsednik Sokola. Da bo črtovje prilagojeno pred začetkom prvenstev, nam je včeraj zagotovil župan Giorgio Ret: »V kratkem, morda že naslednji teden,

bodo začela dela. Vse bo nared pred začetkom prvenstev,« je potrdil Ret in nakazal, da bodo v kratkem tudi prenovili pod. »Postavili bomo parket, za kar smo že dobili finančna sredstva. Mislimo smo, da bi mogoče z deli začeli že zdaj ob prenavljajučem črtovje, ampak bomo parket postavili kasneje. Občina se bo s predstavniki Sokola odločila o podrobnostih posega,« je zaključil župan.

V občinskih telovadnic Silvana Kalbiana v Dolini še ni novosti. Pri Bregu pričakujejo, da bo vse nared čim prej. Županja Fulvia Premolin je zato gotovila, da v občinskih uradih preverjajo vse možnosti: »Ne vemo še, ali bo mogoče preureediti črtovje. Vprašljiva je varnost na igrišču,« je dejala. V Dolini najbrž razmišljajo, da bi počeli tudi zunanje črte, tako da bi nov pravokotnik meril 28x15 metrov na mestu 26x14. »Mogoče bomo košarkarsko zvezo vprašali za posebno dovoljenje, ki nam bo omogočilo, da bi igrali še naprej z dosedanjim črtovjem. Na Občini namreč že razmišljamo o novi športni strukturi.«

Veronika Soss

NOGOMET - Amaterske lige

Znani so nasprotniki

Nogometna zveza objavila sestavo skupin - Največ derbijev v skupini D 2. AL

Nogometni
Primorja (arhivski
posnetek) v skupini
z Bregom in Zarja
Gajo

KROMA

1. AMATERSKA LIGA

Skupina C: Azzurra GO, Staranano, Cetro Sedia, Costalunga, Domio, Esperia Anthares, Fo. Re. Turriaco, Isonzina, Isonzo, Medea, Muglia Fortitudo, Pieris, Primorec, Ronchi, San Giovanni, Sovodnje.

2. AMATERSKA LIGA

Skupina D: Breg, Cormosene, Fiuccimelio, Grade, Mariano, Montebello Don bosco, Moraro, Mossa, Opicina, Piedimonte, Primorje, Roianese, S. Andrea San Vito, S. Canzian, Sistiana Duino Au-

KOŠARKA - Kvalif. EP

»Azzurri« danes ob 20.30 proti Finski

BARI - Italijanska košarkarska reprezentanca bo danes ob 20.30 (na Rai sport 1) nadaljevala nastope v kvalifikacijskem turnirju za nastop na evropskem prvenstvu 2011. Varovanci trenerja Simonea Pianigianiha čaka v Bariju finska izbrana vrsta, ki je doslej vknjižila poraz proti Črni Gori. »Po fizični moči so finski košarkarji boljši. V napadu moramo predvajati zelo hitro igro, saj nas bodo sicer zaustavili,« je pred tekmo napovedal selektor. Važen bo prav gotov tudí pristop, s katrim bodo »azzurri« po dveh porazih (proti Izraelu in Latviji) stopili na parket.

ODOBJKA - Italijanska ženska odbojkarska reprezentanca je po porazu z Japonsko včeraj na predtekmovalnju Grand prixa v Braziliji premagala Tajpej s 3:0.

KOREN PRVIČ - Slovenski kolesar Liguigasa Kristjan Koren je na dirki za VN Camaiora v Italiji dosegel prvo zmago v profesionalni konkurenki. Kolesar iz okolice Ajdovščine je dobil sprint užežne šesterice, v katerem je premagal tudi italijanskega prvega Giovannija Viscontija.

ŠELE 12. - Olimpijska prvakinja Chiara Cainero iz Vidme je na svetovnem strelskem prvenstvu osvojila še 12. mesto v strelnjanju na glinaste golobe.

TOKIČ 38. - Mednarodna namiznotenica je objavila novo kakovostno levcovo. Na njej še vedno prevladujejo Kitajci, najboljši slovenski igralec Bojan Tokič pa je obdržal 38. mesto, kar je zanj izenačenje najboljše uvrstitev.

SMUČARSKI SKOKI - Slovenski skakalci so na uvodni tekmi poletne velike nagrade v smučarskih skokih v Hinterzartnu pristali na 9. mestu in ostali brez finala. Prav tako se v finale ni uvrstili italijanski skakalci. Zmagalo so slavili Poljaki. Danes bo uvodna posamična tekma.

V Novo Gorico prihajata Cagliari in Bruno Pizzul

Zanimiva nogometna prijateljska tekma bo v sredo tudi v Novi Gorici, kjer bo domači Hit gostil italijanskega prvoligaša iz Cagliarija. Sardinski klub prihaja v Novo Gorico na povabilo novogoriškega Hita, ki želi promovirati svoje storitve tudi na Sardiniji. Pred tekmo bo Cagliari v Novi Gorici opravil tudi dva treninga. V torek zvečer pa bo v Perlini Areni tudi spoznavni večer in skupni ogled prijateljske tekme Italija - Slovenija obala. Posebni gost večera bo tudi nekdanji komentator Rai-a Bruno Pizzul.

IZIDI 1. SNL - Nafta - Domžale 3:2 (2:1); Rudar - Luka Koper 2:1 (0:1); Hit Gorica - CM Celje 3:3.

KOLESARSTVO

Član Devina Matteo Visintin na več frontah

Medtem ko se je skupina gorskih kolesarjev SK Devin mudila na petdnevnih pripravah v Toblachu, je Matteo Visintin tekmoval na preizkušnjah cestne vožnje in velodromu. Na cestni dirki v kraju Fratta di Tarzo pri Trevisu je bil osmi med 87 kolesarji. Na progi, na kateri se je vsak krog končal z raho vzpetino, je bilo kar nekaj poskusov bega. Prav v zadnjem krogu se je Visintin priključil glavnini ubežnikov, pri tem pa se je utrudil, tako da je v končnem sprintu nekoliko popustil. Zmagal je Manuel Masiere (Fiumicello). Proga je bila dolga 38,5 km, povprečna hitrost je bila 39,04 km/h. 87 nastopajočih.

V velodromu pa je zbral vrsto dobrih uvrstitev. Na 6. preizkušnji veljavni za Deželni master 2010 je tekmoval v dveh zvrsteh: v podaljšanem sprintu je bil med začetniki šesti; zmagal pa je Andrea Verardo (Sacilese).

Na dirki na točke pa je osvojil tretje mesto. Prvi je bil Jan Petelin, član kluba Sacilese. Nastopilo je 40 kolesarjev.

Pred nekaj dnevi pa je devin kolesar Visintin nastopal na deželnem prvenstvu, kjer je prav tako tekmoval v dveh zvrsteh. V torek je bil med začetniki sedmi na dirki na točke, zmagal pa je Andrea Verardo (Sacilese); v sredo pa je tekmoval v hitrostni vožnji. Najhitrejši je bil Matteo Costantini (Ceresetto), Matteo Visintin pa se je moral zadovoljiti s 6. mestom.

NOGOMET - Amaterske lige

Znani so nasprotniki

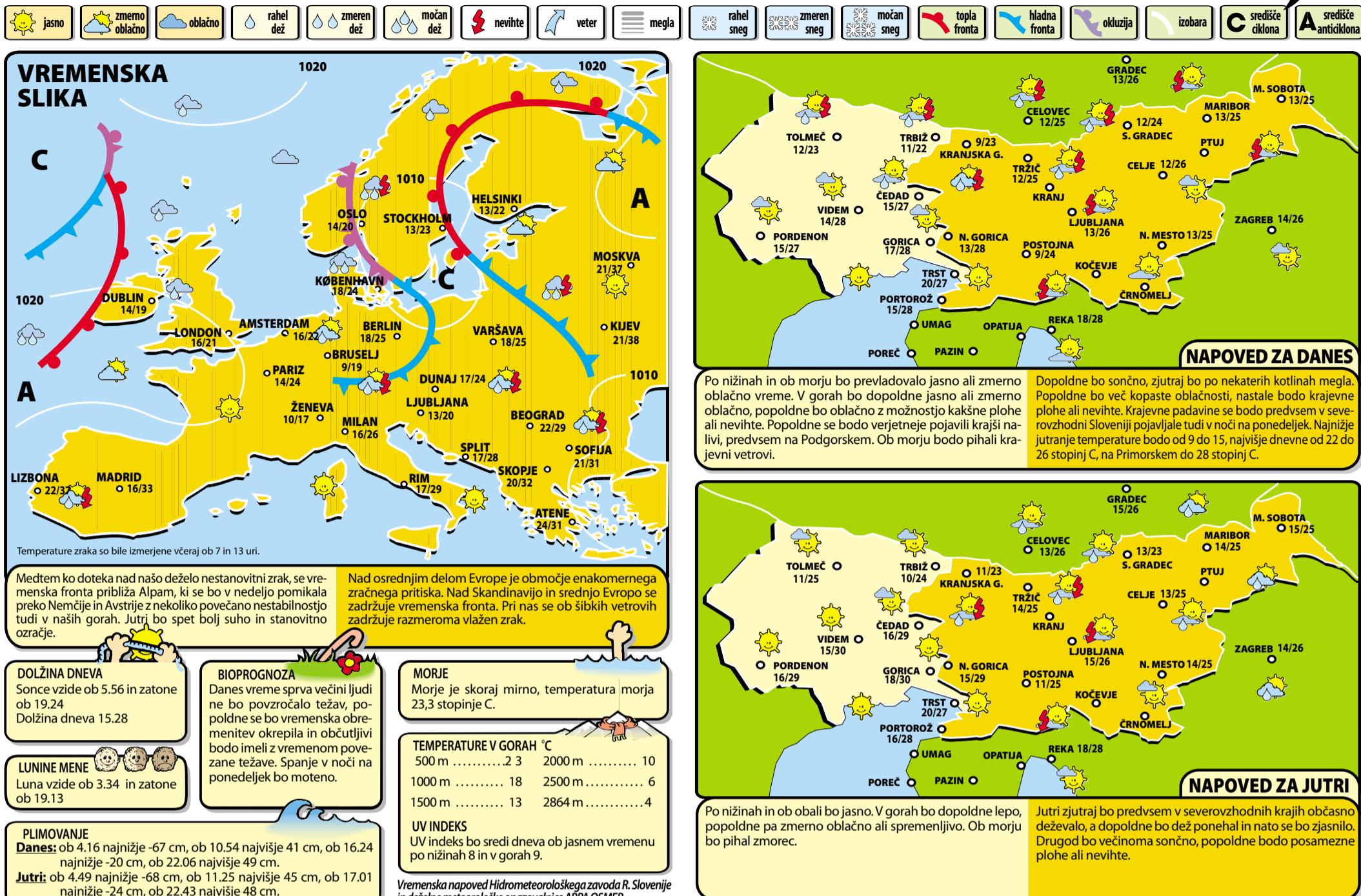
Nogometna zveza objavila sestavo skupin - Največ derbijev v skupini D 2. AL

NOGOMET

Pri Juventini tudi mladi Alessio Colella

Pri štandreškem nogometnem klubu Juventina, v promocijski ligi, so najeli še enega mladega napadalca. Rdeče-bele barve bo v novi sezoni branil Alessio Colella (letnik 1992), ki je letos igral pri mladincih gradiške Italje San Marco. Juventina bo priprave na novo sezono začela 16. avgusta, ob 19. uri.

PRIPRAVE - Jutri bodo začeli s treningi nogometni Vesne (ob 19. uri v Križu) in Primorce (19.00 v Trebčah). Kriški nogometni bodo že v sredo, 11. avgusta, igrali prvo pripravljajno tekmo. Na domaćem igrišču bodo gostili tržaškega B-ligaša Triestino. Srečanje se bo začelo ob 18.00. Kras Koimpex pa bo v Repunu, ob enaki uri, igral prijateljsko tekmo proti Ankaranu.

OTTICA INN ...kupčije

OKVIRJI ZA OČALA IN SONČNA OČALA

VSE PO 25.00€

V avgustu smo odpri!

V TRSTU

UL. CONTI 11/1 (20 m od Kulturnega doma) TEL. 040 363604

DREVORED XX SEPTEMBRA 2 TEL. 040371096